

**PRÍLOHA K ŠTÁTNEMU VZDELÁVACIEMU
PROGRAMU PRE KONZERVATÓRIÁ V SR
ISCED 5B PRVÝ STUPEŇ TERCIÁRNEHO VZDELÁVANIA**

**UČEBNÉ OSNOVY
KONZERVATÓRIUM
HUDOBNO-DRAMATICKÉ UMENIE
(NÁVRH)**

OBSAH

KONZERVATÓRIUM HUDOBNO – DRAMATICKÉ UMENIE

Vzdelávacia oblasť UMENIE A KULTÚRA

Hlavný odbor štúdia Herectvo.....	4
Hlavný odbor štúdia Spev	9
Hlavný odbor štúdia Tanec	15
Hra na klavíri.....	27
Šansón	29
Ansámblový spev	32
Estetika dramatického umenia	35

Vzdelávacia oblasť JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra	38
Cudzí jazyk.....	39
Druhý cudzí jazyk	40
Odborný cudzí jazyk	41
Umelecký prednes	43
Moderovanie.....	46
Javisková reč	48

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A PRÍRODA

Fyziológia a hygiena hlasového aparátu	52
--	----

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

Náuka o spoločnosti	53
Dejepis.....	54
Dejiny divadla	55
Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia herecká tvorba.....	59
Psychológia	61
Pedagogika	64
Pedagogicko – umelecké predmety:	
Pedagogika hlavného odboru štúdia herecká tvorba	67
Metodika hlavného odboru štúdia herecká tvorba	70
Didaktika hlavného odboru štúdia herecká tvorba	72
Pedagogický seminár hlavného odboru štúdia herecká tvorba	74

Vzdelávacia oblasť MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

Informatika	76
Sluchová analýza.....	77
Rozbor drámy.....	81
Umelecko – teoretické predmety:	
Náuka o hudbe.....	83

Vzdelávacia oblasť ZDRAVIE A POHYB

Javiskový pohyb.....	87
Pantomíma.....	90

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A HODNOTY

Etická výchova	92
Náboženská výchova.....	93

Vzdelávacia oblasť ČLOVEK A SVET PRÁCE

Umelecká prax interná	94
Umelecká prax verejná.....	96
Práca pred kamerou a mikrofónom	98
Pedagogicko – umelecká prax.....	100

Vzdelávacia oblasť PRIEREZOVÉ TÉMY

Estetický seminár	102
Diplomový seminár	104
Interpretačný seminár	106

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno-dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Herecká tvorba je hlavný odbor štúdia umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom pedagógovia vyučujú žiaka nadaného výrazným hereckým, speváckym a tanečným talentom, aby bol schopný profesionálne herecky pôsobiť v činohernom a muzikálovom divadelnom súbore a pedagogicky pôsobiť na základnej umeleckej škole.

Pedagógovia rozvíjajú herecké dispozície žiaka na základe jeho talentových predpokladov individuálne, v skupine i v celom kolektíve ročníka. Rozvíjajú fyzické i psychické schopnosti žiaka v špeciálnych pohybových cvičeniach, v ktorých sa rozvíja vizuálna, verbálna a pohybová pamäť, schopnosť myslieť, hľadať, skúšať, nachádzať a fixovať, sústavne a systematicky pracovať na vlastnom rozvoji i na schopnosti uplatniť sa v tímovej práci, pracovať na neustálom rozvíjaní hereckej fantázie a tvorivosti, na rozvíjaní základných schopností pochopiť a vyjadriť myšlienky, city a tvorivé zámery svoje, režiséra a autorov dramatických diel. Systematicky spolupracovať a tvorivo reagovať v umeleckom kolektíve na požiadavky pedagógov a režisérov.

V piatom a šiestom ročníku absolvujú výučbu na vyššej odbornej úrovni a ukončia ju v šiestom ročníku absolventským výkonom. Vyučovanie speje k organickému prepojeniu herectva, spevu a pohybu v nápaditej a náročnej choreografii pri vysokej kvalite hereckého, speváckeho a tanečno-pohybového prejavu. Žiaci sú cieľavedome vedení k získavaniu špecifických znalostí, schopností muzikálového herectva, študujú muzikálový repertoár, aby pri absolventskej skúške prejavili profesionálnu umeleckú úroveň činoherného a muzikálového herca.

V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania hlavného odboru štúdia aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania základov herectva. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie vedomostí, zručností a postojov, umožňujúcich žiakovi uplatniť sa v javiskovej praxi.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak ovláda využívanie techniky vytvárania hereckej postavy a jej fixáciu. Je oboznámený s jednotlivými zložkami hereckej práce. Má rozvinutú predstavivosť, fantáziu, zvláda psycho-fyzické uvoľnenie. Vytvára si okruhy pozornosti, má osvojenú techniku výrazových

prostriedkov slovnej a mimoslovnej komunikácie. Dokáže samostatne, umelecky originálne a pútavo tvoriť.

Pozná základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby. Dokáže v praxi aplikovať základné metodické postupy vyučovania hereckej tvorby.

Je schopný pracovať s odbornou literatúrou (aj cudzojazyčnou).

Dokáže pokračovať vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, masmédií.

3. Obsah vzdelávania

Prostredníctvom štúdia pohybových hereckých etúd v prvom ročníku, dialógov v druhom ročníku až po vytvorenie dramatickej postavy v rámci inscenácie divadelnej hry alebo dramatickej kompozície v absolventskej predstavení žiaci cieľavedome získavajú vedomosti, zručnosti a postoje, umožňujúce im uplatniť sa v javiskovej praxi.

Žiaci sú cieľavedome vedení k získavaniu špecifických znalostí a schopností herca. V priebehu štúdia sa oboznamujú s hereckými výrazovými prostriedkami súčasných aj klasických dramatikov.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby
2. Diletantizmus
3. Javiskové umenie a javiskové remeslo
4. Konanie „Keby“ a „Dané okolnosti“
5. Predstavivosť a fantázia, improvizácie na jednoduché dramatické situácie
6. Obrazotvornosť
7. Javisková pozornosť a sústredenie
8. Okruhy pozornosti
9. Svalové uvoľnenie (práca s uvoľnením a napätím), nácvik kombinácií dýchania, uvoľnenia
10. Pravdivé javiskové konanie
11. Aplikácia teoretických poznatkov v hereckých etudách
12. Sólové etudy na tému „sám doma“, „ja a príroda“, „živly“..., sólové etudy s náročnejším dramatickým obsahom, párové etudy, nenáročné dialógy

Komisionálna skúška

1. polrok: - 1 sólová etuda
- 2 párové etudy
- 1 kolektívna etuda (v nich žiaci aplikujú a zobrazia zvládnutie psycho-fyzického uvoľnenia, predstavivosti a pamäti)
2. polrok: - 3 párové etudy
- 2 dialógy s nenáročnou slovnou komunikáciou

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 2.ročníka
2. Tvorivá invencia a tvorivý proces
3. Hlavná a vedľajšie úlohy
4. Herecké podvedomie
5. Prechod k stelesňovaniu
6. Charakterizácia pri vytváraní hereckej postavy
7. Práca s tempom a rytmom pri vytváraní postavy
8. Aplikácia získaných teoretických poznatkov
(dialógy a jednoduchšie texty slovenskej a svetovej dramatickej spisby s prihliadnutím na adekvátne vedomostné a vekové dispozície)

Komisionálna skúška

1. polrok: - 2 žánrovo odlišné ukážky (každá v trvaní 10')
2. polrok: - 2 náročnejšie ukážky zo svetovej spisby (každá v trvaní 10')

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 3. ročníka
2. Rozbor hry a hereckej role
3. Úloha a hlavná úloha
4. Charakterotvorné prvky postavy
5. Zvládnutie charakteristických prvkov pohybu (antický kostým) a gesta pri práci na antickom dramatickom texte
6. Precízne zvládnutie verbálnej stránky antického dramatického textu
7. Výrazové prostriedky civilného hereckého prejavu (pohyb, mimika, gesto, reč)

Komisionálna skúška

1. polrok: - 2 žánrovo odlišné ukážky zo svetovej a slovenskej klasiky zamerané na štylizáciu v hereckej tvorbe (každá v trvaní 10')
2. polrok: - ukážky z antickej tematiky spracovanej v minulosti a v súčasnosti (4 celky, každý do 10')

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 4. ročníka
2. Herecká profesia
3. Paradox citu a rozumu
4. Prežívanie v hereckom prejave
5. Fixácia a improvizácia v hereckej tvorbe
6. Pravdivosť hereckého prejavu

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve 20 minútové ukážky zamerané na psychologické herectvo a tímovú prácu pri tvorbe dramatickej postavy
2. polrok: - záverečná skúška, 2 žánrovo odlišné ukážky (á 20´)

Maturitná skúška

Vytvorenie dramatickej postavy v 2 žánrovo – typovo odlišných ukážkach – obraz, časť dejstva a pod. (v trvaní do 60´)

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby na vyššej odbornej úrovni
2. Špecifiká divadelného, filmového, rozhlasového a dabingového herectva
3. Vzťah herec a režisér
4. Charakter a osobnosť herca
5. Etika hereckého povolania

Komisionálna skúška

1. polrok: - vytvorenie dramatickej postavy v 30´ukážke
2. polrok: - vytvorenie dramatickej postavy v rámci inscenácie divadelnej hry, alebo dramatickej kompozície

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 6. ročníka
2. Spolupráca s režisérom (pedagógom) – schopnosť vnímania koncepcie, režijných pokynov, bystrosť v chápaní, vlastný tvorivý prínos
3. Zmysel pre kontrast a ozvláštnenie výrazových prostriedkov
4. Verbálne konanie – variabilita intonácií, rytmu reči, dôrazov, významových akcentov v dramatickej situácii, resp. v konkrétnej inscenácii
5. Fyzické konanie a jeho významové naplnenie (gestá, chôdza, pohyb všeobecne, mimika, práca s rekvizitou – v intenciách režijnej koncepcie)
6. Orientácia v priestore, schopnosť pôsobiť v scénograficky riešenom priestore (realistickom, náznakovom a pod.)
7. Rytmus a tempo javiskového konania v inscenácii
8. Pointovanie výstupu, dialogickej pasáže vo verbálnom i neverbálnom konaní

9. Komplexnosť syntetického hereckého prejavu s použitím primeranej škály výrazových prostriedkov na dosiahnutie vytvorenia významu a zmyslu postavy v štruktúre inscenácie
10. Tvorivá práca pri reprízovaní, fixovanie a udržiavanie maximálnej kvality každej umeleckej produkcie
11. Všetky aspekty hereckej etiky pri umeleckých produkciách i vo vzájomných ľudských a kolegiálnych vzťahoch v budúcej praxi
12. Schopnosť zachovať naštudované postavy pre potreby repríz
13. Základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby
14. Používanie základných metodických postupov vyučovania hereckej tvorby

Komisionálna skúška

1. polrok: - ukážka z absolventského umeleckého výkonu v trvaní 30'
2. polrok: - absolventské divadelné predstavenie naštudované v alternácii, vytvorenie dvoch dramatických postáv – jednej hlavnej a jednej vedľajšej

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA SPEV
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Spev je hlavný odbor štúdia odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy žiakov hudobno-dramatického odboru. Jeho cieľom je naučiť žiakov profesionálnemu speváckemu prejavu neoperného zamerania. Po ukončení súvislého šesťročného vzdelávania absolvujú žiaci štúdium na vyššej odbornej úrovni profesionálnym absolventským umeleckým výkonom.

Predmet spev neoperného zamerania sa vyučuje individuálne, na vyučovacej hodine pracuje aj pedagóg korepetície. Vyučovanie speje k organickému prepojeniu herectva, spevu a pohybu v nápaditej a náročnej choreografii pri vysokej kvalite hereckého, speváckeho a tanečno-pohybového prejavu. Žiaci sú cieľavedome vedení k získavaniu špecifických znalostí, schopností muzikálového herectva, interpretujú muzikálový repertoár, aby pri absolventskej skúške prejavili profesionálnu umeleckú úroveň činoherného a muzikálového herca.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania hlavného predmetu aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä z metodiky a didaktiky vyučovania spevu neoperného zamerania. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecké interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania. Spev neoperného zamerania je jeden z hlavných umeleckých predmetov, preto vykonáva žiak polročné a koncoročné komisionálne skúšky na overenie rozvoja a úrovne umeleckého prejavu. Členovia skúšobnej komisie sledujú interpretačnú úroveň žiaka s dôrazom na jeho schopnosti výrazové, v neskorších ročníkoch aj štýlové. Počas šesťročného štúdia na seba kontinuálne nadväzujú jednotlivé zložky speváckeho vzdelávania budúceho absolventa hudobno-dramatického oddelenia: neustále štúdium techniky neoperného spevu, výrazových a interpretačných prostriedkov štýlov, zdokonaľovanie výrazu.

Pedagóg spevu v študijnom procese na základe individuality žiaka vytvára pre neho individuálnu koncepciu umeleckého vzdelávania a rozvoja a vo svojich pedagogických cieľoch a zámeroch postupuje podľa nej. V pätnástich rokoch dochádza niekedy u žiakov k intonačnej dezorientácii spôsobenej vrcholom mutácie. Učiteľ spevu na hudobno-dramatickom oddelení prvé dva roky opatrne prekonáva zvyšky mutácie, odstraňuje dychový šelest, čiže hľadá a usadzuje hlas. Špecifikum tejto pedagogickej práce spočíva aj v tom, že neplatí klasické rozdelenie hlasov. Vyžaduje sa pevne posadený stred, prirodzený prechod z hovoreného slova na spievanie, vyrovnaný rozsah a úplná prirodzenosť spievaného slova. Hlasový odbor sa tu líši skôr farbou tónu ako polohou a rozsahovými možnosťami. S tým súvisí aj výber študijných materiálov. Okrem hlasovej techniky, ktorá pomáha aj pri vybudovaní kvalitnej farby hovorového hlasu, má spev v žiakovi rozvíjať muzikalitu a upevniť alebo dokonca vytvoriť vzťah k hudbe ako k jednému z najväčších inšpiračných zdrojov jeho budúceho hereckého povolania.

Vo výrazových skladbách je v prvom ročníku základom ľudová pieseň. Vo vyšších ročníkoch žiak interpretuje piesne rôznych štýlov (muzikál, šansón, džezová pieseň, divadelná pieseň, rocková pieseň, atď.). Osvojuje si spájanie spevu, hereckej a pohybovej zložky.

Vzhľadom na veľkú rozdielnosť hlasových možností a dispozícií žiakov hudobno-dramatického oddelenia nemôžeme určiť v jednotlivých ročníkoch rovnaké študijné materiály. Technickú literatúru (solfebbie, vokalizy) musí pedagóg vyberať podľa hlasových možností žiaka a voliť takú rýchlosť postupu, akú umožňuje jeho hudobné, hlasové a technické nadanie.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Prostredníctvom štúdia cvičení hlasovej techniky, vokaliz a piesní neoperných žánrov získať technické a výrazové prostriedky profesionálneho speváka:

- správna dychová technika
- správna spevácka technika
- rozvinutá muzikalita
- správna intonácia, frázovanie, hudobná pamäť
- schopnosť vyjadriť obsah, zrozumiteľnosť a znelosť slova
- pozitívny vzťah k hudbe a k spievanému slovu

Vedomosti, zručnosti a postoje

- má správne spevácke technické návyky
- ovláda výrazové a štýlové prostriedky jednotlivých žánrov
- dokáže spojiť vokálnu zložku so zložkou hereckou a pohybovou
- pozná základy didaktiky vyučovania spevu
- pozná metodické postupy vyučovania spevu a dokáže ich aplikovať vo svojej umelecko – pedagogickej praxi
- má pozitívny vzťah k hudbe a k vokálnemu prejavu ako k prostriedku uplatnenia sa v budúcej praxi
- má záujem o neustále poznávanie a štúdium výrazových a štýlových prostriedkov počúvaním nahrávok vynikajúcich interpretov
- zaujíma sa o hudobné, divadelné a ostatné produkcie domáce i zahraničné, týkajúce sa študijného odboru
- dbá o udržiavanie dobrej fyzickej a psychickej kondície

3. Obsah vzdelávania

Obsah a štruktúru vzdelávania tvorí:

- štúdium krátkych niekoľkotaktových cvičení, zameraných na určitý technický problém
- štúdium vokaliz, zameraných na určitý technický problém
- štúdium ľudových piesní, zamerané na zrozumiteľnosť a rozvíjanie schopnosti vyjadriť obsah spievaného textu
- štúdium piesní rôznych neoperných žánrov, zamerané na rozvíjanie štýlových a výrazových prostriedkov jednotlivých žánrov (muzikál, šansón, džezová skladba, divadelná pieseň, rocková pieseň,...)

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Získavanie základov speváckej techniky - štúdium krátkych, niekoľkotaktových cvičení a vokaliz:

- 1.1 získanie správnych dychových návykov
- 1.2 posilňovanie svalov, vytvárajúcich dychovú oporu
- 1.3 Získavanie správnych pocitov a predstáv:**
- 1.3.1 uvoľnenie hlasového aparátu
- 1.3.2 správne držanie tela
- 1.3.3 vedomé spievanie intervalov oboma smermi v strednej polohe bez „pomoci“ svalov hrtanu
- 1.4 **Vedenie hlasu do predných hlavových rezonančných dutín**
- 1.5 Základy artikulácie:**
- 1.5.1 práca na správnej artikulácii vokálov
- 1.5.2 vyrovnané znenie jednotlivých vokálov
- 1.5.3 vedomá tvorba konsonantov a práca na ich znelosti
- 1.5.3 spájanie konsonantov s vokálmi
- 1.6 Základy mixovania hrudnej a hlavovej rezonancie:**
- 1.6.1 tvorba hlavového tónu v strednej polohe, jeho vedenie do predných hlavových rezonančných dutín
- 1.6.2 tvorba hrudného tónu a jeho vedenie do predných hlavových rezonančných dutín v nižšej a v strednej polohe
- 1.6.3 zavedenie dychovej opory pri fonácii hrudných aj hlavových tónov
- 1.6.4 cvičenia oboma smermi, spájajúce hrudné a hlavové tóny
- 1.6.5 vo vokalizach vyjadrenie výrazu čisto hudobnými prostriedkami, bez pomoci textu
- 2. Štúdium ľudových piesní:**
- 2.1 rozvíjanie prirodzenej artikulácie
- 2.2 kladenie dôrazu na zrozumiteľnosť a prirodzené znenie slova
- 2.3 rozvíjanie schopnosti vyjadriť obsah a náladu textu
- 2.4 rozvíjanie muzikality: frázovanie, hudobná pamäť, zmysel pre rytmus, správna intonácia

Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 vokaliz a dvoch ľudových piesní za polrok

Komisionálna skúška

- 1. polrok: - jedna vokaliza
- dve ľudové piesne rozdielneho charakteru
- 2. polrok: - jedna vokaliza
- dve ľudové piesne rozdielneho charakteru

Spev spamäti je podmienkou (okrem vokaliz). Žiak je povinný spievať len piesne v slovenskom jazyku a v druhom polroku účinkovať na internej umeleckej produkcii

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Praktické upevňovanie základov speváckej techniky

- 1.1 Štúdium technických cvičení a vokaliz, upevňovanie správnych technických návykov (vedomý nádych, zadržanie dychu, spomalený výdych, vedomé spievanie intervalov oboma smermi, správna artikulácia). Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 vokaliz za polrok
- 1.2 Štúdium ľudovej piesne. Rozvíjanie muzikálneho cítenia (frázovanie, pamäť, zmysel pre rytmus, intonácia), dôraz na zrozumiteľnosť spievaného textu, rozvíjanie schopnosti vyjadriť obsah spievaného textu. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 ľudových piesní za polrok
- 1.3 Štúdium umelej piesne (podľa individuálnych možností žiaka). Rozvíjanie prirodzenej artikulácie, správnej intonácie, schopnosti vyjadriť obsah piesne. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 piesní za polrok

Komisionálna skúška

1. polrok: - jedna vokaliza
- jedna ľudová a jedna umelá pieseň
2. polrok: - jedna vokaliza
- dve piesne podľa výberu pedagóga (dve ľudové alebo dve ľubovoľné – jedna pieseň povinne v slovenskom alebo českom jazyku – alebo jedna ľudová a jedna ľubovoľná)

Spev spamäti je podmienkou (okrem vokaliz). Žiak je povinný spievať piesne len v slovenskom alebo českom jazyku a v prvom aj v druhom polroku účinkovať na internej umeleckej produkcii.

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Praktické upevňovanie a zdokonaľovanie speváckej techniky

- 1.1 Štúdium technických cvičení a vokaliz. Upevňovanie správnych technických návykov (vedomý nádych, zadržanie dychu, spomalený výdych, vedomé spievanie intervalov oboma smermi, správna artikulácia). Upevňovanie schopnosti správnej tvorby dynamiky (forte, piano, messa di voce). Rozširovanie rozsahu a práca na plnom a vyrovnanom znení hlasu. Základy špecifickej mixácie tónu. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 náročnejších vokaliz za polrok
- 1.2 Štúdium umelej piesne. Rozvíjanie prirodzenej artikulácie, správnej intonácie, schopnosti vyjadriť obsah piesne. Spájanie spevu s nenáročnou hereckou alebo pohybovou zložkou. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 4 piesní za polrok

Komisionálna skúška

1. polrok: - jedna vokaliza
- dve piesne
2. polrok: - jedna vokaliza
- dve piesne

Spev spamäti je podmienkou (okrem vokaliz). Žiak je povinný spievať piesne len v slovenskom alebo českom jazyku a v prvom aj v druhom polroku účinkovať na internej umeleckej produkcii.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Praktické upevňovanie a zdokonaľovanie speváckej techniky

- 1.1 Štúdium technických cvičení a vokaliz. Upevňovanie správnych technických návykov (vedomý nádych, zadržanie dychu, spomalený výdych, vedomé spievanie intervalov oboma smermi, správna artikulácia). Upevňovanie schopnosti správnej tvorby dynamiky (forte, piano, messa di voce). Práca na špecifikej mixácii tónu. Zdokonaľovanie technickej pohotovosti. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 2 náročnejších vokaliz za polrok
- 1.2 Štúdium piesní viacerých žánrov. Práca na jednotlivých štýloch a štúdium ich interpretačných a výrazových prostriedkov. Zdokonaľovanie muzikálneho cítenia (frázovanie, pamäť, zmysel pre rytmus, intonácia), dôraz na zrozumiteľnosť spievaného textu, zdokonaľovanie schopnosti vyjadriť obsah spievaného textu. Spájanie spevu s herectvom a pohybovou zložkou. Rozvíjanie technických, výrazových a štýlových schopností spevu na mikrofón. Príprava na maturitnú skúšku. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 5 piesní rôznych štýlov

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v slovenskom alebo českom jazyku, jedna pieseň interpretovaná na mikrofón)
2. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v slovenskom alebo českom jazyku, jedna pieseň interpretovaná na mikrofón)

Maturitná skúška

dve piesne (jedna pieseň povinne v slovenskom alebo českom jazyku, jedna pieseň interpretovaná na mikrofón)

Spev spamäti je podmienkou. Žiak je povinný účinkovať v prvom polroku na internej umeleckej produkcii.

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Upevňovanie a zdokonaľovanie speváckej techniky na vyššej odbornej úrovni

- 1.1 Štúdium náročných technických cvičení a vokaliz. Zvyšovanie hlasovej vyspelosti, ohybnosti, znelosti, rozsahu hlasu, zdokonaľovanie hudobnej pamäti a muzikality

- 1.2 Štúdium piesní viacerých žánrov. Rozširovanie znalosti jednotlivých štýlov a ich interpretačných a výrazových prostriedkov. Zdokonaľovanie muzikálneho cítenia (frázovanie, pamäť, zmysel pre rytmus, intonácia), dôraz na zrozumiteľnosť spievaného textu, zdokonaľovanie schopnosti vyjadriť obsah spievaného textu. Vytváranie vlastnej originálnej interpretácie. Rozvíjanie technických, výrazových a štýlových schopností spevu na mikrofón. Spojenie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 6 piesní rôznych štýlov.
- 1.3 Poznanie základov didaktiky vyučovania spevu neoperného zamerania.
- 1.4 Používanie základných metodických postupov vyučovania spevu neoperného zamerania

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v českom alebo slovenskom jazyku, jedna pieseň interpretovaná na mikrofón)
2. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v českom alebo slovenskom jazyku, jedna pieseň interpretovaná na mikrofón)

Spev spamäti je podmienkou. Žiak je povinný účinkovať v prvom aj v druhom polroku na umeleckej produkcii.

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Praktické upevňovanie a zdokonaľovanie speváckej techniky

- 1.1 Štúdium piesní viacerých žánrov. Zvládnutie požiadaviek interpretácie jednotlivých piesní na vysokej hudobnej, výrazovej a štýlovej úrovni. Úsilie o vlastnú originálnu interpretáciu. Upevňovanie technických, výrazových a štýlových schopností spevu na mikrofón. Spojenie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku. Príprava absolventského vystúpenia, na ktorom sa žiak predstaví ako interpret s vlastným názorom na prednášaný repertoár. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 6 piesní rôznych štýlov
- 1.2 Poznanie základov didaktiky vyučovania spevu neoperného zamerania. Používanie základných metodických postupov vyučovania spevu neoperného zamerania

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v českom alebo slovenskom jazyku, spievané na mikrofón)
2. polrok: - dve piesne (jedna pieseň povinne v českom alebo slovenskom jazyku, spievané na mikrofón)

Spev spamäti je podmienkou. Žiak je povinný účinkovať v prvom polroku na umeleckej produkcii.

Absolventský umelecký výkon

Šesťročné štúdium je ukončené absolventským umeleckým výkonom s hlavným zastúpením speváckeho umeleckého prejavu, pričom žiak preukáže profesionalitu aj v hereckom a tanečnom umeleckom prejave. Na absolventskom koncerte žiak predvedie program v rozsahu minimálne 30 minút. Spev spamäti je podmienkou.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HLAVNÝ ODBOR ŠTÚDIA TANEC
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Tanec je hlavný odbor štúdia umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Rozvíja tanečné schopnosti, rytmické a výrazové prostriedky a fyzické dispozície žiakov hudobno-dramatického odboru. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

- kultivovaný prejav
- rozvinuté fyzické dispozície
- ohybnosť, pohotovosť a dynamika pohybu
- správne držanie tela
- posilnenie všetkých svalových oblastí
- zvýšenie pohyblivosti kĺbov a chrbtice
- koordinácia horných a dolných končatín
- rytmická a pohybová presnosť
- rozvinutý zmysel pre dynamiku, gradáciu a priestor
- dodržiavanie prísnej disciplíny
- vyspelé rytmické a hudobné cítenie
- obohatenie vlastného umeleckého cítenia a myslenia

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak:

- ovláda odbornú terminológiu učebného predmetu
- ovláda prvky a pozície klasického tanca, ľudového tanca a džezového tanca
- dokáže prezentovať kombinácie a choreografie ľudového a džezového tanca
- dokáže spojiť tanečnú, spevácku a hereckú zložku do jedného celku
- získanú obratnosť, fyzickú kondíciu a pohybovú kultúru uplatňuje na hodinách príbuzných predmetov študijného odboru
- má pozitívny vzťah k tancu a k tanečnému prejavu ako k prostriedku uplatnenia sa v budúcej praxi
- má záujem o neustále zdokonaľovanie sa v tanečnom prejave
- dbá o udržiavanie dobrej fyzickej a psychickej kondície
- zaujíma sa o hudobné a tanečné produkcie domáce i zahraničné
- vypestovanie prísnej disciplíny mu pomáha aj pri štúdiu ostatných predmetov
- prehlbuje svoje vedomosti

- pokračuje vo svojom interpretačnom a odbornom raste

3. Obsah vzdelávania

Žiak sa vzdeláva v klasickom tanci, ľudovom tanci, džezovom tanci. Plynulo na seba nadväzujú. Klasický tanec učí žiakov ovládať jednotlivé svalové skupiny, vypracováva vznosné držanie trupu a hlavy, koordináciu horných a dolných končatín, rytmickú a pohybovú presnosť a predovšetkým prísnu disciplínu a kultivovaný prejav. Ľudový tanec obsahuje výučbu prvkov a motívov ľudových tancov slovenského a iných národov. Rozvíja prirodzenú tanečnosť a hudobnosť. Džezový tanec pokračuje v rozvíjaní tanečných schopností, rytmických a výrazových prostriedkov. Je najvhodnejšou tanečnou technikou zo širokého spektra moderných tanečných techník pre žiaka hudobno-dramatického odboru. Prebúdza živelnú silu rytmu a spontánneho výrazu. Zaoberá sa ovládaním jednotlivých pohybových centier a speje k ich kombináciám v polyrytmike. Choreografické spracovanie jednotlivých tancov v žánrovej kombinácii s jazzovým, moderným ale i klasickým tancom, poskytuje žiakom inšpiratívne prostredie a priestor na seberealizáciu a tvorivú improvizáciu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

Klasický tanec

1 Cviky pre získanie návykov správneho držania tela na zemi.

1.1 Rozvíjanie rytmického cítenia

1.2 Pozície dolných končatín

2 Cviky pri žrdi

2.1 Demi – plié /tvárou k žrdi/

2.2 Pozície horných končatín

2.3 Battement tendu simple z I. pozície a la seconde

2.4 Battement tendu simple en avant a en arriere z I. pozície

2.5 Battement tendu simple s demi - plié

2.6 Battement tendu jeté z I. pozície a la seconde

2.7 Battement tendu jeté en avant a en arriere

2.8 Predklony trupu

2.9 Záklon trupu tvárou / k žrdi /

2.10 Rond de jambe s ¼ oblúkom /en dehors, en dedans/

2.11 Battement tendu soutenu plié / na celom chodidle /

2.12 Poloha sur le cou-de-pied vpred a vzad

2.13 Grand plié

2.14 Battement tendu jeté do demi-plié

2.15 Battement frappé a la seconde /tvárou k žrdi/

- 2.16 Rond de jambe s ½ oblúkom en dehors , en dedans
- 2.17 Úklon trupu
- 2.18 Passé par terre
- 2.19 Battement frappé en avant, en arriere
- 2.20 Battement relevé lent
- 2.21 Battement fondu a la seconde
- 2.22 Pas de bourrée simple en dehors a en dedans
- 2.23 Battement tendu pour le pied
- 2.24 Battement fondu en avant, en arriere
- 2.25 Rond de jambe par terre s demi - plié
- 2.26 Relevé v I. a II. pozícii /tvárou k žrdi/
- 2.27 Grand battement
- 2.28 Relevé v V. a IV. pozícii
- 2.29 Nácvik petit battement sur le cou de pied

3. Au milieu :

- 3.1 1. port de bras
- 3.2 2. port de bras
- 3.3 Cviky zamerané na priestorovú orientáciu
- 3.4 Asymetrické polohy horných končatín
- 3.5 Tanečné krokové väzby zamerané na rozvíjanie pohybovej pamäti
- 3.6 Battement tendu z I. pozície
- 3.7 Nácvik épaulement croisée a effacé v V. pozícii
- 3.8 Demi- plié v I. a II. pozícii
- 3.9 Battement tendu simple do demi-plié
- 3.10 Battement tendu simple z V. pozície
- 3.11 Pózy croisée a effacé
- 3.12 Demi- plié vo IV. pozícii
- 3.13 Battement tendu simple z V. pozície s demi- plié
- 3.14 Temps lié
- 3.15 Demi-plié v III. a V. pozícii
- 3.16 Nácvik 1.,2., a 3. arabesque
- 3.17 Rond de jambe par terre
- 3.18 Príprava otáčania hlavy na rotáciu

4. Allegro:

- 4.1 Sauté v VI. pozícii au milieu
- 4.2 Sauté v I. pozícii pri žrdi
- 4.3 Changement de pieds /tvárou k žrdi/
- 4.4 Échappé na II. pozícii /tvárou k žrdi/
- 4.5 Temps levé v I. a II. pozícii
- 4.6 Assemblé /tvárou k žrdi/
- 4.7 Temps levé v V. pozícii

- 4.8 Pas échappé do IV. pozície /tvárou k žrdi/
- 4.9 Pas balancé
- 4.10 Sissonne simple /tvárou k žrdi/ fakultatívne

Komisionálna skúška:

- 1. polrok: - prebraná polročná látka, tanečná ukážka klasického tanca (10-15 minút)
- 2. polrok: - prebraná polročná látka, tanečná ukážka klasického tanca (10-15 minút)

2.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Cviky pri žrdi

- Battement tendu jeté piqué
- Battement soutenu na pološpičke
- Double battement frappé
- Préparation k rond de jambe par terre
- Rond de jambe en l'air en dehors /tvárou k žrdi/
- Rond de jambe en l'air en dedans /tvárou k žrdi/
- Poloha retiré
- Battement développé a la seconde, en avant, en arriere
- Rond de jambe par terre v demi – plié en dehors
- Battement développé passé
- Rond de jambe par terre v demi – plié en dedans
- Port de bras č. 1 a 3. ako záver cvikov /napr. rond de jambe par terre/
- Polobraty v V. pozícii s výmenou dolných končatín bez demi - plié
- Polobrat v V. pozícii s výmenou dolných končatín s demi - plié
- Port de bras so sklzom vpred
- Pózy a terre v épaulement croisé, effacé
- Demi rond de jambe na 90°
- Port de bras so sklzom vzad
- Pózy épaulement - écarté vpred a vzad
- Póza attitude vpred a vzad
- Grand rond de jambe na 90°
- Prebrané pózy v demi - plié
- Battement soutenu na 45°
- Temps relevé na 45°

2. Au milieu

- Relevé v V. pozícii
- Pas de bourrée simple en dehors v épaulement
- Pas de bourrée simple en dedans v épaulement
- Battement tendu v épaulement
- 3. port de bras

Battement tendu v 1. arabesque
 Battement tendu v 2. arabesque
 Battement tendu jeté v épaulement
 Rélevé
 Battement tendu na 3. arabesque
 Temps lié vpred so záklonom
 Temps lié vzad so záklonom
 Battement relevé lent
 Port de bras č. 4
 Pas de bourrée bez výmeny dolných končatín

3. Allegro

Petit jeté /pri žrdi/
 Glissade a la seconde
 Glissade vpred
 Glissade vzad
 Grand changement de pieds
 Échappé do II. poz. s ukončením na jednu dolnú končatinu / tvárou k žrdi/
 Jeté do malých póz
 Pas de basque vpred a vzad
 Sauté vo IV. pozícii
 Sissonne fermé
 Pas de chat

4. Úvod do štúdia ľudového tanca

5. Základy tanečnej techniky ľudového tanca – po kruhu

Kroky, prvky, motívy
 Chôdza – rozloženie vpred, vzad, zmeny smeru
 Perovanie – ťahom, váhou na mieste, v chôdzi
 Beh – vpred, vzad, zmena smeru
 Dupáky – hustý na celé chodidlo na päť – v obratoch doprava i doľava postupne o 360°
 Obraty – štv'obraty, polobraty, celé obraty
 Skoky – poskok, preskok, zoskok, skok
 Zrážaný súčasný, záver na pološpičku, na päť, kyvadlo vzad, stranou, vpred, dvojkladený
 špica, päť)
 Drepy, predklony na celých chodidlách s vyperovaním

6. Základné prvky, motívy a variácie z liptovskej oblasti

Valaské prvky, motívy a variácie
 Odzemky
 Držanie a krútenie v pároch

7. Základné prvky, motívy a variácie z východoslovenskej oblasti

Karička (koleso)
 Čardášové prvky
 Čapášové kombinácie a variácie
 Párové držanie
 Krútenie v pároch, pomalšie, rýchlejšie

8. Horehronské prvky, motívy

Prídup, trojdup striedavý

Dupáky – hustý, vtáčaný, poskočný

Dievčatá – kolesá, poskok s pretočením, nízke poskoky na jednej nohe

rotácia - poskočnými krokmi s dupaním (na mieste a z miesta), valaský s odskokom do strán, s poskokom a prídupom

Chlapci – potlesky, výskoky – valaský, hybký, široký

Krútenie v pároch – hladké, s perovaním lakťov, poskočným podupom

9. Charakterová tanečná technika po diagonále; rozvíjanie pohybovo-tanečnej pamäti; prirodzená koordinácia pohybu a zmysel pre rytmus

Tanečné techniky po diagonále:

Perovanie cez priehlavok v behu

Vykopávanie s uvoľnením hornej časti tela

Striedavé vysoké prednožovanie v behu

Polobraty, obraty s vykopávaním

Jednoduché a zložitejšie výskoky a ich kombinácie s rôznymi prvkami

Rotácia, chôdza, beh, poskoky, preskoky s otáčkami do rôznych smerov s ich fázami

Dievčatá – výskoky so zanožením a prehnutím trupu vzad, hlava striedavo priamo vpred a do strán

Chlapci – zbojnícky (vysoký kokavský) skok so skríženými nohami pod seba a roznožmo do oboch strán

Výskoky so zanožením, prehnutím a čapášom po sáre, striedanie strán

Výskoky s rozštepom nôh a čapášom na stehná

10. Zdokonaľovanie tanečnej techniky v priestore

Goralské prvky, motívy: zrážaný, vyrážaný (do strán), zakladaný, d'ubaná, kresaný, ozvodný, dupľovaný kresaný

Chlapci – odzemky

Dievčatá – krútenie, polkové motívy: krok sun krok, obkročák, párové držanie, čelné polobočné, podtáčanie dievčat, jednoduché dvíhačky

Komisionálna skúška

1. polrok: - prebraná polročná látka, tanečná ukážka klasického tanca (10-15 minút) a tanečná ukážka ľudového tanca (10 – 15 min.)
2. polrok: - prebraná polročná látka, tanečná ukážka klasického tanca (10-15 minút) a tanečná ukážka ľudového tanca (10 – 15 min.)

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do ľudového tanca

2. Zdokonaľovanie tanečnej techniky

(výška skoku, rotácia, dôraz na orientáciu, prejav na cítenie v priestore)

3. Tance z podpolianskej oblasti

4. Tance z myjavskej oblasti, základné prvky a motívy

5. Detviansky charakter tanca

5.1 Detviansky valaský, rozvedenie do priestoru, sunutie jednoduché, hravé, skočný

5.2 Kokavský valaský, tanierový a váľaný (v pároch), obmeny variantov

6. Myjavské motívy

6.1 Perovanie váhou, ťahom, na mieste, z miesta

6.2 Uklákovany, zrážaný, nahadzovaný

6.3 Kyvadlo vpred, vzad a ich väzby

7. Párové krútenie

- 7.1 Krútenie s podtáčaním pod rukou, výskoky znožmo s polobratmi a s celými obratmi o 360°
- 7.2 Párová uklákovaná – vyhadzovaná na kĺb, na koleno, sviece, zdvihy na rameno

8. Cigánske tance

- 8.1 Základné kroky, motívy
- 8.2 Chôdza cez pätu, rytmické kývanie a mykanie hlavou, ramenami a lúskanie prstami
- 8.3 Dôraz na trup, hlavu a ruky
- 8.4 Chlapci: chôdza vpred vo vytočených pozíciách s vystretými kolenami a driekom - kývanie hlavou do rytmu
- 8.5 Dievčatá: chôdza s vytáčaním panvy do strán, lúskanie prstami
- 8.6 Dievčenská chôdza po smere, točenie v prehnutí s prekrížením nôh
- 8.7 Čapáš – jednokročka po smere dvomi údermi na stehno
- 8.8 Skočný jednoduchý skrížením nôh vpred striedavo s čapášom
- 8.9 Dievčatá - trasenie plecami na mieste a v chôdzi
- 8.10 Chlapčenské čapášové synkopické variácie pomalšie a rýchlejšie s pokrikmi
- 8.11 Dievčenské točenie vo dvojiciach i samostatné krútenie, obtáčanie chrbtami okolo seba, na mieste i v priestore

9. Úvod do štúdia džezového tanca (Beginnig Jazz Class)

10. Lying on floor

- Neck Vertebrae Stretch
- Contraction exercises
- Point and Flex Feet
- Torso Twist
- Waist Twist
- Frog Position
- Second Position

11. Standing centre on floor

- Plies- Demi, Grande, 1st, 2nd
- Forward Bend, Relax and Pulse
- Turntable Stretch
- Jazz hand
- Side Stretch
- Table Top
- Prance 45. parallel
- Flic Simple front, side, back
- Passe, Point and Flex extention 45, 60
- Feet Second position, Release and Contract Rib-Cage, Pelvis and Head
- Kick Low
- Neck Isolations
- Head Isolations right and left
- Head Isolations Square
- Finger Isolations
- Shoulder Isolations
- Rib-cage Isolations
- Pelvis Isolations Contract and Release
- Pelvis isolations Hip Lift
- Jazz port de bras – Long jazz arm
- Jazz port de bras – V- position arm
- Jazz port de bras Chest, Chest and Paralell

12. Walking

Jazz Walk combinations front, side, back
Bounce Walk
Jazz Walk – klat foot
Afro Jazz Walk
Triplet Walk
Triplet Walk with turn
Kick ball change

13. Turns

Preparation
Turns on two

14. Jumps

Elementary passe jump
Elementary jeté jump

Komisionálna skúška

1. polrok: - tanečná technika, tanečná ukážka (prvky, motívy a ich rozvinutie v priestore)
z detvianskej a myjavskej oblasti (10 – 15 min.)
technický tréning z prebratého učiva – 6 kombinácií
- tanečné väzby po priestore – 2 kombinácie
2. polrok: - prebraná polročná látka – tanečná technika, tanečná ukážka: cigánsky tanec (10 – 15 min.)
1 choreografia z muzikálu

4. ročník

(2 hod. týždenne, spolu 60 hodín)

1. Šarišské tance

- 1.1 Chlapci: čapáše – široké so švihom do strán po sárach v predklone so zrazením z 2. pozície do 1. pozície paralelnej
- 1.2 Synkopické prídupy do priestoru vpred
- 1.3 Dievčatá: poskoky, preskoky, po kruhu, do oboch strán
- 1.4 Preskoky v točeniach z pravej strany na ľavú (prehadzovanie)
- 1.5 Párové protistojné držanie – huculský (údery pätí o seba s malými sunutými preskokmi na pološpičkách)
- 1.6 Dievčatá: 4 točky v preskokoch s potleskami
- 1.7 Chlapci: čapáš dopredu s výskokom a obratom vo vzduchu, opakované trikrát
- 1.8 Čardášová časť – protistojné držanie, jednokročky do strán so švihom a nahodením, pod koleno chodidlo, spoločné točenie s vytočením dievčaťa pod chlapcovou rukou
- 1.9 Dievčatá: točenie ťahom s náskokom na päty, obraty o 360 °
- 1.10 Chlapci: čapáše na mieste a v obratoch
- 1.11 Polobochové párové točenie s podtočením dievčaťa pod chlapcovou rukou, dvíhačka s náskokom na pravé stehno chlapca

2. Španielsky tanec

- 2.1 Vytváranie partnerskej súhry a zmysel pre kolektívny prejav
- 2.2 Základné prvky, motívy španielskeho tanca
- 2.3 Dôraz na špecifické držanie tela, hlavy, rúk (napätie), práca dolných a horných končatín, vytočenie a vtočenie dlaní, potlesky, drobné dupy a ich obmeny s akcentom na párne a nepárne doby, na mieste, z miesta s natáčaním do strán
- 2.4 Dievčatá: práca s vejárom, vlnenie panvou, s natáčaním a vytáčaním do strán, široké držanie sukne (bočné) – vejárový pohyb
- 2.5 Chlapci: natáčanie a lúskanie prstami s výpadmi jednou nohou vpred i vzad v otáčaní o 360 °, dôraz na synkopické tieskanie (pokriky)

3. Floor Stretches

Isolation Flex
Variation on neutral Knee Pulse
Pelvis Lift and Body Roll
Stretch for inside thigh muscle of legs
Maximum Second Position extension stretch
Point and Flex Feet- Second Position

4. Standing centre on floor

Plies- Demi, Grande, 5th
Grande Plie combination
Forward Bend, Relax and Pulse and Beginnigg Stretches on 8
Turntable Stretch
Stretches with Degagé and Table Top, with Pliés
Prance 60, 90 and with Plié
Flic Double Front, Side, Back, Change
Passe, Point and Flex Extension 90, front, side, back
Kick High , front, side, Kick ball change
Percussive Isolatio Progression
Head Isolations forward, back, head side Tild
Head Isolations Square
Shoulder Isolations, forward, up, down, pull back
Rib-Cage Isolations with Pelvis Isolations Contract and Release
Pelvis Isolations Hip Lift quickly
Isolation Coordination
Feet Passe Exercise Turned Out
Leg Swings – Attitude back, front
Legs- Flex Battement Forward, Second, Back

5. Walking

Jazz Walk Combinations front with catch step
Passe Step Back
Bounce Walk and Turns
Jazz Walk – flat foot and Turns
Afro Jazz Walk and jumps
Triplet Walk with Turn, Jumps and Port de bras
Kick ball change with Triplet turns
Jazz Triplet with Hip Isolations

6. Turns

Side

Walking Turns

Outside Pas de bouree Turns

Turns on one

7. Jumps

High Jumps passe

Grande jeté

Komisionálna skúška ľudový tanec

1. polrok: - prebraná látka, tanečná technika, krátka choreografická ukážka z východného Slovenska – Šariš (10 – 15 min.)
2. polrok: - prebraná látka – tanečná technika, tanečná ukážka: španielsky charakter - prvky, motívy a variácie rozvinuté v priestore (10 – 15 min.)

Komisionálna skúška džezový tanec

1. polrok: - technický tréning z prebratého učiva 6 kombinácii
- tanečné väzby po priestore – 2 kombinácie
2. polrok: - 2 choreografie z muzikálu

Maturitná skúška

- technický tréning z prebratého učiva za celé dva roky – 6 kombinácií
- tanečné väzby po priestore – 2 kombinácie
- 3 choreografie z muzikálu
- súhrn choreografických tanečných ukážok z predošlých ročníkov: horehronské, goralské, detvianske, východoslovenské a cigánske tance podľa výberu pedagóga.

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Džezový tanec na vyššej odbornej úrovni

2. Centre Work : Pre – Stretch Warm-up

- 2.1 Head Isolations, Shoulder Isolations, Rib-Cage Isolations, Pelvis Isolations, Table Top Torso
- 2.2 Floor Stretches: Lunge and Pelvis Contraction, Floor progression
- 2.3 Table Top Torso

3. Standing centre on floor

- 3.1 Grande Plie combination with Table Top and Turns
- 3.2 Forward Bend, Relax and Pulse and Beginnigg Stretches on 8, 4, 2, 1
- 3.3 Stretches with Degagé and Table top, with Twist , with Pliés and Releve
- 3.4 Prance 60, 90 and with plie and Releve
- 3.5 Flic Cross, with Plie,
- 3.6 Passe, Point and Flex Extention 90, front, side, back with Plie and Releve
- 3.7 Kick High, front, side, Kick ball change with Turns
- 3.8 Percussive Isolatio Progression with Jazz Walk
- 3.9 Head Isolations Square, Circle and Coordination combinations
- 3.10 Rib-Cage Isolations with Pelvis Isolations Contract and Release and Coordination combinations
- 3.11 Isolations Coordination with side and forward walking
- 3.12 Feet Passe Exercise Turned Out with Plie

- 3.13 Leg Swings – attitude back, front with Plie
- 3.14 Legs- Flex Battement with Plie
- 3.15 Jazz Adage

4. Turns

- 4.1 Side Walking with Double Turns
- 4.2 Outside Pas de bouree Turns and Double Turns
- 4.3 Double Turns on one

5. Jumps

- 5.1 Jete with Triple
- 5.2 Jete Jumps combination
- 5.3 Jete Arabesque

Komisionálna skúška

- 1. polrok: - technický tréning z prebratého učiva – 6 kombinácií
- tanečné väzby po priestore - 2 kombinácie
- 2. polrok: - 1 choreografie z muzikálu čisto tanečná, 1 spievaná pieseň choreograficky stvárnená

6.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Choreographed floor progression

- Sit to side
- Jackknife
- Arabesque lying on side
- Side fetal position
- The snake
- Arch with bent knees
- Lay out knee hinge
- Torso twist – elbow on floor
- All Fours
- All Fours Face to ceiling

2. Centre Barre

- Head Positions and port de bras – floor progressions: neutral positions
- Diag positions
- Profile positions
- Side stretch positions
- Release positions
- Contract positions
- Head swing, circle, circle with accent
- Developpe combination – moving across floor
- Developpe and back lay-out
- Legs swings progression
- Legs swings and circle progression
- Torso progression
- Knee Turned –in, Turned –out
- Degage and Rib-Cage Isolation
- Promenade Holding Leg Passe
- Jazz adage- Torso Spiral

3. Turns

Side walking with double turns and knee hinge

5th phrase turns

Double Turns on one with triplet

Multiple chaine turns

Attitude turns

4. Jumps

Jete with triple and turns and pas de bourre

Stag legp – upright position

Jete jumps combination with turns

Komisionálna skúška

1. polrok: - technický tréning z prebratého učiva – 6 kombinácií
- tanečné väzby po priestore – 2 kombinácie
2. polrok: - 1 choreografia z muzikálu čisto tanečná
- 1 spievaná pieseň choreograficky stvárnená

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
HRA NA KLAVÍRI
ISCD 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické oddelenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Hra na klavíri je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy žiakov hudobno-dramatického odboru. Cieľom predmetu hra na klavíri je získať zručnosť v hre na klavíri v takom rozsahu, aby žiak bol schopný samostatne naštudovať hudobný materiál potrebný pre jeho umeleckú tvorbu. Žiak si počas štúdia osvojí teoretické poznatky a praktické zručnosti potrebné k štúdiu piesní a ansámblov. Výber literatúry je zameraný na všeobecne používanú inštruktívnu tvorbu pre začiatočníkov klavírnej hry a súčasne z muzikálového repertoáru, populárnej a folklórnej tvorby.

Plán práce zohľadňuje didaktický postup a technickú náročnosť a je súčasne minimom prehranej látky. Mimoriadne talentovaní žiaci môžu danú látku zvládnuť v kratšom období a ďalej sa venovať hlbšiemu štúdiu muzikálových partov, so zreteľom na vyššiu technickú a výrazovú náročnosť. Pri výbere sa prihliada aj na hlasové danosti žiaka. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava pri nástroji. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností prstov a rúk, „zautomatizovanie“ pohybov. Táto činnosť musí byť v súlade s neustálou sluchovou kontrolou a koncentráciou. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“ hracieho aparátu, ale aj náročná duševná činnosť pri hľadaní adekvátneho hudobného obsahu. Ten musí spĺňať sluchovú, racionálnu i emocionálnu predstavu o podobe skladby. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedeného odboru v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu hra na klavíri je získať zručnosť v hre na klavíri v takom rozsahu, aby žiak bol schopný samostatne naštudovať hudobný materiál potrebný pre jeho umeleckú tvorbu.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané na zvládnutie základných zručností v hre na klavíri, čítania muzikálových partov a schopnosť pohotovo reagovať v praktickom sprievode napr. populárnych piesní.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

a/ stupnice dur a mol cez 2 oktávy, akordy v trojhľasej a štvorhľasej úprave každou rukou zvlášť alebo spolu

b/ prebratie školy pre začiatočníkov (Sarauer, Nikolajev, alebo iná dostupná škola), začiatok Czerny op. 599, alebo Album etud I. – výber

c/ hra z listu

Komisionálna skúška:

2 etudy

2 prednesové skladby

2. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tónický akord s obratmi

b/ 10 – 15 etud, 2 polyfónne skladby, 4 prednesové skladby štýlových období: klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

3. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 33 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tónický akord s obratmi, dominantný septakord

b/ 10 etud, 4 polyfónne skladby, 5 prednesových skladieb štýlových období : klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

4. ročník

(1 hod. týždenne, spolu 30 hodín)

a/ stupnice cez 4 oktávy aj v protipohybe, tónický akord s obratmi, dominantný septakord

b/ 6 etud, 4 polyfónne skladby - prelúdiá, 5 prednesových skladieb štýlových období : klasicizmus, romantizmus a hudba 20. storočia

c/ hra z listu

Komisionálna skúška:

1 etuda

1 klasická skladba

1 polyfónna skladba

2 štýlovo rôzne prednesy

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ŠANSÓN
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Šansón je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý úzko súvisí s hlavnými predmetmi herecká tvorba, spev a tanec. Žiak získava schopnosť profesionálneho syntetického hereckého a speváckeho umeleckého prejavu na vyššej odbornej úrovni. Predmet šansón sa vyučuje v skupine dvoch žiakov. Na vyučovacej hodine pracuje aj pedagóg korepetície.

V slovenčine týmto termínom označujeme špecifický druh piesne s dôrazom na text a závažné posolstvo, umelecký útvar, v ktorom musí byť spevácka zložka organicky prepojená so zložkou hereckou a tanečno-pohybovou. Interpreta od diváka neoddeľuje imaginárna štvrtá stena ako pri divadelnom predstavení. Divák je jeho partnerom.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Žiak si osvojuje výrazové prostriedky šansónu (parlando, smiech, plač, krik). Spojenie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku.

Práca so spievaným slovom.

Schopnosť vyjadriť hlasom pocity (radosť, beznádej, vášeň,...)

Úsilie o vlastnú originálnu interpretáciu.

Schopnosť vyjadriť filozofické a etické posolstvo, citovosť a expresívnosť piesne.

Upevňovanie technických, výrazových a štýlových schopností spevu na mikrofón.

Samostatný a jedinečný umelecký prejav.

Poznanie základov didaktiky vyučovania šansónu.

Používanie základných metodických postupov vyučovania šansónu.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak pozná významných domácich a zahraničných interpretov šansónu a ich piesne.

Pozná základné metodické postupy vyučovania šansónu. Pozná základy didaktiky vyučovania šansónu.

Žiak vie vyjadriť obsah slova a piesne. Ovláda plynulý prechod z hovoreného slova do slova spievaného. Vie využiť dramatickosť pauzy, vedome pracuje s refrénom. Pri speve na mikrofón dokáže využiť výrazové prostriedky šansónu. Spája spev, hereckú a pohybovú akciu do jedného celku. Dokáže vyjadriť interpretáciou vlastný názor. Je schopný samostatne vytvárať umelecko-interpretáčne výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

Dokáže pokračovať vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, televízie, rozhlasu, masmédií

3. Obsah vzdelávania

Úlohou vyučujúceho je naučiť žiakov prostredníctvom rôznorodých piesní umelecky sa vyjadriť, zdôrazniť svoje silné stránky a odstrániť problémy. Pedagóg predmetu šansón na vyššej odbornej úrovni v 5. a 6. ročníku spolupracuje s pedagógmi hereckej tvorby, spevu, tanca a javiskového pohybu. Žiak ku každej piesni pristupuje ako k malej dráme, ktorá má svoju expozíciu, kolíziu, krízu a katarziu. Vyučujúci ho vedie k tomu, aby nespieval otextované melódie, ale texty nesené melódiou, aby dokázal využiť hudobnú stránku piesne na vyjadrenie obsahového posolstva. Dôležité je, aby žiak spieval v jazyku, ktorý veľmi dobre ovláda.

V šiestom ročníku pedagóg spevu a šansónu spolupracujú na príprave absolventského výkonu. Vyučovanie speje k organickému prepojeniu hereckva, spevu a pohybu. V súvislosti s šesťročným štúdiom získavajú žiaci na hodinách vyučovania predmetu aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania šansónu. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do štúdia šansónu
2. Obsah spievaného textu a jeho vyjadrenie.
3. Umelecké výrazové prostriedky.
Práca so spievaným slovom, javiskovým alebo tanečným pohybom.
4. Filozofické a etické posolstvo, citovosť a expresívnosť piesne.
5. Schopnosť vyjadriť hlasom pocity (radosť, beznádej, vášeň,...)
6. Osvojovanie si výrazových prostriedkov šansónu (smiech, plač, krik).
Minimálny rozsah učiva je nacvičenie 2 šansónov za polrok

Komisionálna skúška

1. polrok: - jeden šansón
 2. polrok: - jeden šansón
- Spev spamäti je podmienkou.

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Práca na celkovej výstavbe piesne na vyššej odbornej úrovni.
2. Spájanie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku.
3. Práca na rôznych typoch šansónov v slovenskom jazyku. Minimálny rozsah učiva je nacvičenie 3 šansónov za polrok.
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania šansónu.
5. Poznanie základov didaktiky vyučovania šansónu.

Komisionálna skúška

1. polrok: - jeden šansón
 2. polrok: - jeden šansón
- Spev spamäti je podmienkou.

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Praktické upevňovanie a zdokonaľovanie interpretácie šansónov

1.1 Zvládnutie požiadaviek interpretácie šansónu na vysokej hudobnej, výrazovej a štýlovej úrovni. Úsilie o vlastnú originálnu interpretáciu. Upevňovanie technických, výrazových a štýlových schopností spevu na mikrofón. Spojenie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku. Koncertné vystúpenia, na ktorých sa žiak predstaví ako interpret s vlastným názorom na prednášaný dramatický obsah šansónu. Základný rozsah učiva je zvládnutie minimálne 6 šansónov

2. Používanie základných metodických postupov vyučovania šansónu.

3. Poznanie základov didaktiky vyučovania šansónu.

Komisionálna skúška

1. polrok: - jedna pieseň

2. polrok: - jedna pieseň

Spev spamäti je podmienkou.

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ANSÁMBLOVÝ SPEV
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Ansámblový spev je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Na hodinách žiak získava vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré mu umožňujú uplatnenie v javiskovej a pedagogickej praxi.

Predmet ansámblový spev sa vyučuje v skupine 2-5 žiakov, na vyučovacej hodine pracuje aj pedagóg korepetície. Na niektorých vyučovacích hodinách pracuje aj pedagóg tanca alebo javiskového pohybu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je rozvíjať v ansámblovom speve vedomosti a zručnosti žiakov získané štúdiom predmetov spev a sluchová analýza v 1. a 2. ročníku konzervatória. Naučiť žiakov techniku ansámblového spevu, rozvíjať ich intonáciu, rytmus, tonálne a harmonické cítenie.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak pozná základné pravidlá spevu v ansámblu. Pozná základy metodických a didaktických postupov vyučovania ansámblového spevu.

Žiak ovláda techniku spevu v ansámblu. Je schopný nacvičiť ľahší ansámbl vo svojej pedagogickej praxi.

Vedomosti a zručnosti, získané štúdiom ansámblového spevu, žiak naďalej rozvíja. Prostredníctvom návštev divadelných a koncertných podujatí, štúdiom audio a video nahrávok spoznáva nové ansamble. Svoje schopnosti využíva nielen vo svojej javiskovej, ale aj v pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Obsah výučby tvorí nácvik vhodných komorných zborových skladieb, spirituálov, divadelných a muzikálových ansámblov. Výber ansámblov vychádza z pedagogickej analýzy hlasových a muzikálnych možností jednotlivých žiakov.

Vyučovanie smeruje k organickému prepojeniu herectva, spevu a pohybu v nápaditej a náročnej choreografii pri vysokej kvalite hereckého, speváckeho a tanečno-pohybového prejavu. Ansámblový spev môže byť súčasťou absolventského umeleckého výkonu. V treťom a štvrtom ročníku sú vhodným študijným materiálom komorné zborové skladby a spirituály. V piatom a šiestom ročníku sú predmetom štúdia na vyššej odbornej úrovni divadelné a muzikálové ansamble.

Na hodinách vyučovania predmetu ansámblový spev získavajú žiaci aj rozsiahle vedomosti, zručnosti a postoje v umeleckej pedagogike, a to najmä v metodike a didaktike vyučovania ansámblového spevu. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní nielen samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony, ale aj vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia ansámblového spevu
2. Dynamika a farebnosť tónu. Zapojenie jednotlivých hlasov do celku
3. Návčik precízneho unisono
4. Melodické vyrovnávanie a dolad'ovanie niekoľkých hlasov do jednoliateho zvuku
5. Rovnaká artikulácia konsonantov a sykaviek na konci slov
6. Rozvoj harmonického cítenia a vnímania
7. Postupné a náhle striedanie dynamiky
8. Rozvíjanie citu pre postupy rozvodov akordov a postupy citlivých tónov
9. Rozvíjanie citu pre presnú pamäť na drobné rytmické obmeny, ktoré sú základom rovnakého frázovania
10. Markírovací tón
11. Návčik komorných zborových skladieb a spirituálov (minimálne 3 skladby za polrok)

Komisionálna skúška

1. polrok: - jedna skladba rozsiahlejšia alebo dve kratšie skladby
2. polrok: - jedna skladba rozsiahlejšia alebo dve kratšie skladby

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do štúdia ansámblového spevu v 4. ročníku
2. Dynamika a farebnosť tónu. Zapojenie jednotlivých hlasov do celku
3. Prehlbovanie harmonického cítenia a vnímania
4. Prehlbovanie schopnosti postupného a náhleho striedania dynamiky
5. Prehlbovanie muzikality
6. Návčik komorných zborových skladieb a spirituálov (minimálne 3 skladby za polrok)

Komisionálna skúška

1. polrok: - jedna skladba rozsiahlejšia alebo dve kratšie skladby
2. polrok: - jedna skladba rozsiahlejšia alebo dve kratšie skladby

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Prepájanie spevu, hereckej a pohybovej akcie do jedného výrazového celku
2. Používanie základných metodických postupov vyučovania ansámblového spevu
3. Poznanie základov didaktiky vyučovania ansámblového spevu
4. Návčik komorných zborových skladieb a spirituálov (minimálne 4 skladby za polrok)

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve skladby
2. polrok: - dve skladby

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Štýlovo a hudobne presná profesionálna interpretácia
2. Individuálne tvorivá interpretácia prispôsobená spevákom ansámbľu
3. Vytváranie profesionálne pôsobivých umeleckých celkov spevu, hereckého prejavu a tanečno-pohybovej choreografie
4. Používanie základných metodických postupov vyučovania ansámblového spevu
5. Poznanie základov didaktiky vyučovania ansámblového spevu
6. Nácvik komorných zborových skladieb a spirituálov (minimálne 4 skladby za polrok)

Komisionálna skúška

1. polrok: - dve skladby
2. polrok: - dve skladby

Vzdelávacia oblasť:
Umenie a kultúra
ESTETIKA DRAMATICKÉHO UMENIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Estetika dramatického umenia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý na vyššej odbornej úrovni vzdeláva žiakov k poznaniu širokých filozofických a estetických súvislostí ich vlastnej hereckej práce a umelecko-pedagogickej práce, rozvíja schopnosť kritického a teoretického myslenia aj vyjadrovania a tak podporuje ich komplexný odborný rast.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka samostatne a tvorivo pracovať s poznatkami o jednotlivých umeleckých štýloch, epochách, esteticko-filozofickom myslení, kultúrnych dejinách, dejinách umeleckých štýlov v oblasti dramatického umenia.

Primárnym cieľom je viesť žiakov k samostatnému vytváraniu tvorivých umelecko-estetických názorov a schopnosti ich vyjadriť vytvorením vlastných úsudkov a súdov a vlastnej koncepcie v umeleckej interpretácii. Mimoriadne dôležitá je motivačná funkcia predmetu pri tvorbe vedeckými zásadami podložených vlastných názorov v oblasti interpretácie, metodiky a didaktiky hlavného predmetu so zvláštnym zreteľom na kreativitu a aktuálnosť pokrokovosť umeleckého myslenia.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak pozná historické a estetické zákonitosti umenia jednotlivých štýlových období.

Dokáže samostatne a tvorivo pracovať s poznatkami o jednotlivých umeleckých štýloch, epochách, esteticko-filozofickom myslení, kultúrnych dejinách, dejinách umeleckých štýlov v oblasti dramatického umenia.

Dokáže aplikovať v umeleckej a umelecko-pedagogickej praxi svoje odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti nadobudnuté štúdiom estetiky dramatického umenia. Vie prezentovať svoje myslenie a umelecký názor.

Prehlbuje svoje vedomosti. Pokračuje vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, televízie, rozhlasu, masmédií.

3. Obsah vzdelávania

Základnou metódou k získaniu týchto atribútov je poznávanie, analýza a interpretačné stvárnenie dramatických diel zo zvukového záznamu alebo video záznamu. V rámci interdisciplinárnych súvislostí a vedeckých cieľov predmetu je dôležité naučiť žiakov myslieť a pracovať s artefaktmi dramatického umenia v kontexte umeleckej kultúry doby ako celku.

Na základe nadobudnutia týchto vedomostí, schopností a zručností a tvorby vlastných umelecko-estetických súdov vedie pedagóg žiakov ku schopnosti napísať v šiestom ročníku samostatnú záverečnú písomnú prácu. Učí žiakov pracovať s literatúrou, literárnymi druhmi a formami, dramatickým materiálom a mediálnou a profesionálnou ponukou elektronických

médií a umeleckého manažmentu. Žiaci si na vyššej odbornej úrovni budujú vedomosti, schopnosti a skúsenosti získané v predmaturitnom období súbore teoretických predmetov, nadobúdajú poznatky o estetickom a filozofickom myslení dramatických diel v jednotlivých štýlových epochách, o dramatických a estetických zákonitostiach. Estetika dramatických umení má interdisciplinárny charakter, úzko spolupracuje s psychológiou, sociológiou, dejinami umenia, históriou. Je dôležité, aby sa žiaci naučili vytvárať samostatné umelecko-tvorivé estetické názory a vyjadriť ich v umeleckom a umelecko-pedagogickom prejave.

Žiaci získavajú zručnosť pri písomnom vyjadrení odborných umelecko-historických a umelecko-interpretčných recenzií, kritik, esejí, vychádzajúc pritom z aktuálne prebratých tém. Učia sa písať seminárne práce v rozsahu 5 – 10 strán a pracovať s literatúrou, odborne formulovať vlastné názory a podložiť ich overenými vedeckými zásadami. Nadobudnuté skúsenosti ich pripravujú na písanie absolventskej práce v šiestom ročníku. Učiteľ využíva metódy problémových úloh, projektov, diskusie, skupinových prác. Je nevyhnutné, aby učiteľ rozvíjal estetické myslenie žiakov na základe analýz dramatických diel, ich textového, prípadne notového záznamu a analýz interpretácie diel zo zvukového záznamu. Učiteľ vyučovanie dopĺňa aj analýzou divadelných, muzikálových, filmových diel a následnou diskusiou. Výučba vychádza z konkrétnych súčasných interpretácií umeleckých diel, preto je jeho súčasťou komplexná umelecká a teoretická analýza divadelných a televíznych inscenácií, filmov, a najmä divadelných a muzikálových predstavení, ktoré žiak analyzuje po viacnásobnom vnímaní v rozdieloch interpretácie jednotlivých umelcov v alternovaných postavách. Predmet estetika dramatických umení zahŕňa oblasti divadla, rozhlasu, filmu, televízie a masmédií. Pretože budúca činnosť hercov je nasmerovaná ku všetkým druhom dramatických umení, je nevyhnutné, aby jednotlivé vyučovacie bloky postihovali ich špecifickosť, odlišnosť, rozdielnosť nárokov na herca a zároveň upozornili žiakov na to, že každý z druhov dramatických umení si vyžaduje odlišné tvorivé prostriedky a postupy.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Význam a cieľ štúdia predmetu estetika dramatického umenia

1.1 Predmet estetiky dramatického umenia

1.2 Hlavné smery estetiky dramatických umení (filozofická, psychologická, sociologická, porovnávajúca, morfológická estetika)

2. Staroveká estetika dramatického umenia

2.1 Estetika gréckeho divadla

2.2 Estetika rímskeho divadla

3. Stredoveká estetika dramatického umenia

3.1 Stredoveké duchovné hry ako prejav estetiky umenia v stredoveku

3.2 Ars antiqua a jej estetické kritériá

4. Renesančná estetika dramatického umenia

4.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v renesancii

4.2 Ars nova – začiatky novovekej estetiky umenia

4.3 Estetické názory rozvinutej renesancie

4.4 Osobnosť umelca

5. Estetika dramatického umenia baroka

5.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v baroku

5.2 Znakovosť barokovej reči (sémantika, symbolika, alegória, napodobňovanie)

- 6. Estetika dramatického umenia klasicizmu**
 - 6.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v klasicizme
 - 6.2 Estetika osvietenstva
 - 6.3 Vývoj estetiky dramatického umenia v klasicizme
- 7. Estetika dramatického umenia romantizmu**
 - 7.1 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia v romantizme
 - 7.2 Estetické názory v nemeckom umení
 - 7.3 Dramatický ideál romantizmu
- 8. Estetika umeleckých štýlov 20. a 21. storočia**
 - 8.1 Kodifikácia národných umeleckých kultúr
 - 8.2 Hlavné štýlové znaky umeleckého myslenia

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
CUDZÍ JAZYK
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
DRUHÝ CUDZÍ JAZYK
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
ODBORNÝ CUDZÍ JAZYK
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Prioritou predmetu odborný cudzí jazyk je naučiť absolventov konzervatória aktívne zvládnuť jazykové zručnosti a vedomosti hlavného odboru štúdia . Jazykové vyučovanie vytvára a podporuje spoločenskú, individuálnu a profesionálnu spôsobilosť dorozumieť sa a komunikovať v cudzom jazyku v pracovných podmienkach, umožňuje uplatniť sa na domácom i zahraničnom trhu práce.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je rozvíjať všetky jazykové kompetencie (čítanie, písanie, počúvanie, rozprávanie) s dôrazom na odbornú terminológiu v súlade s odborným profilom žiaka.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke majú žiaci nadobudnuté vedomosti v cudzom jazyku aplikovať a rozširovať o odbornú terminológiu v súlade s odborným profilom absolventa. Dôraz sa kladie na rozvoj rečových zručností – počúvania s porozumením, čítania s porozumením, ústneho a písomného prejavu .

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak dokáže v cudzom jazyku ústne i písomne reagovať na rôzne situácie týkajúce sa jeho profesijného zamerania a prezentovať svoje názory, postoje a poznatky. Dokáže čítať s porozumením primeraný odborný text a zaujať k nemu stanovisko.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66)

1. Umelecko-odborná terminológia
 - 1.1. Terminológia dejín divadla
 - 1.2. Cudzí jazyk v hudobno-dramatických dielach
2. Časti tela – pri umeleckom prejave a pri speve
3. Konverzácia umelecko-pedagogického zamerania
 - 3.1. Prezentácia odborného textu
 - 3.2. Hodnotenie umeleckého výkonu
4. Modelové situácie nedidaktické
 - 4.1. Orientácia v cudzojazyčnom prostredí
 - 4.2. Knižnica, internet
 - 4.3. Administratívne postupy pri uchádzaní sa o miesto, štipendium, konkurz

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60)

1. Modelové situácie didaktické
 - 1.1. Základné didaktické pokyny pri vyučovaní umeleckého predmetu
 - 1.2. Organizácia vyučovacej hodiny
2. Umelecko-pedagogická terminológia
 - 2.1. Osvojenie si odbornej terminológie súvisiacej s vyučovaním hereckej tvorby
 - 2.2. Osvojenie si odbornej terminológie súvisiacej s vyučovaním muzikálového spevu
3. Rôzne modelové situácie pri komunikácii členov umeleckých telies a súborov
 - 3.1. Práca umeleckých kolektívov divadelného a muzikálového súboru
4. Odborný písomný prejav
 - 4.1. Vybavovanie písomnej agendy v súvislosti s organizáciou umeleckej a pedagogicko-umeleckej práce
5. Kontakt so zahraničnými umeleckými agentúrami
 - 5.1. Komunikácia s predstaviteľom zahraničnej umeleckej agentúry
 - 5.2. Sebaprezentácia

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
UMELECKÝ PREDNES
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Umelecký prednes je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Je samostatnou umeleckou disciplínou úzko súvisiacou s hereckou tvorbou. Vyúsťuje do adresnosti umeleckého prejavu na diváka a do kontaktu s ním.

Učivo predmetu úzko súvisí aj s predmetmi javisková reč a slovenský jazyk a literatúra. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

2. Ciele predmetu

Vychováva žiakov k samostatnému tvorivému mysleniu a cíteniu, učí ich vyjadrovať prostredníctvom umeleckého textu najvnútornejšie myšlienky a pocity interpreta. Rozvíja cit pre slovo a reč, rozvíja hlasovú a rečovú techniku, uvoľňuje a rozvíja fantáziu a obrazotvornosť a v neposlednom rade oboznamuje žiakov s dielami básnikov a prozaikov i ostatnými druhmi a žánrami literatúry. Predmet umelecký prednes sa vyučuje individuálne.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak pozná prozodické systémy umeleckého prednesu. Pozná zákonitosti voľného verša. Má prehľad v oblasti umeleckého prednesu domácej i zahraničnej tvorby.

Ovláda interpretačné štýly rôznych foriem umeleckého prednesu. Dokáže pomocou výrazových prostriedkov umeleckého prednesu vyjadriť svoj vlastný názor a postoj. Dokáže koordinovať slovo a pohyb so zameraním na slovné a mimoslovné výrazové prostriedky umeleckého prednesu

Žiak má trvalý pozitívny vzťah k umeleckému prednesu. Zaujíma sa o ďalšie poznávanie a štúdium literatúry. Sleduje hudobné, divadelné a ostatné produkcie domáce i zahraničné, týkajúce sa študijného odboru.

3. Obsah vzdelávania

Prostredníctvom umeleckého textu učiteľ vedie žiakov k samostatnému tvorivému mysleniu a cíteniu, učí ich vyjadrovať najvnútornejšie myšlienky a pocity interpreta. Výsledkom je schopnosť absolventa presvedčivo interpretovať lyrický aj epický text rôznych žánrov, podať profesionálny umelecký výkon v umeleckom prednese.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia umeleckého prednesu
Správna artikulácia.
2. Slovný a melodický prízvuk
Vedľajší prízvuk, dôraz. Hovorový takt. Významová stavba vety. Východisko a jadro výpovede, vetný dôraz, členenie textu, melódia textu a intonácia textu.
3. Optické a akustické výrazové prostriedky umeleckého prednesu
4. Herec a recitátor, vzájomné vzťahy a súvislosti
5. Základná orientácia v rýmoch a veršoch
6. Veršovaná poézia – viazaný verš
7. Nácvik umeleckého prednesu ľudovej slovesnosti a vybraných literárnych diel slovenských autorov (Ján Botto, Janko Kráľ, Samo Chalupka, Andrej Sládkovič, Ľudmila Podjavorinská, Milan Rúfus)

Komisionálna skúška

1. polrok: - prednes 2 veršovaných balád (v trvaní do 8 min.)
 2. polrok: - prednes štúrovskej poézie, veršovaných rozprávok M. Rúfusa (v trvaní 10 min.)
- Prednes spamäti je podmienkou.

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do umeleckého prednesu v treťom ročníku
2. Próza a jej zákonitosti
3. Zameranie na umelecky tvorivý proces
Reč rozprávača. Reč postáv. Vnútorňý monológ. Metafora. Téza a antitéza.
4. Myšlienkový celok
5. Koordinácia slova a pohybu (rytmus reči, rytmus gesta a pohybu)
6. Humorný a vážny text
7. Prozodické systémy v umeleckom prednese (časomerný, sylabický a iné) a ich zvládnutie v umeleckom prednese
8. Myšlienkový presah
9. Druhy rýmov
10. Nácvik umeleckého prednesu poviedok slovenských a svetových autorov, nácvik prednesu poézie P. O. Hviezdoslava

Komisionálna skúška

1. polrok: - poviedka od slovenských alebo svetových autorov (v trvaní 5 – 8 min.)
 2. polrok: - Pavol Országh Hviezdoslav: výber z tvorby (ukážka v trvaní do 10 min.)
- Prednes spamäti je podmienkou.

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do štúdia umeleckého prednesu v 4.ročníku

2. Interpretačný štýl umeleckého prednesu
3. Umelecký prednes z historického aspektu (pátos a civilizmus)
4. Dramaturgia umeleckého prednesu
Výber, úprava textu. Zmysluplné krátenie textu. Myšlienkové väzby. Pointovanie textu.
5. Voľný verš
6. Zákonitosti voľného verša
7. Myšlienkový výklad textu
8. Tempo a rytmus vo voľnom verši
9. Interpretačný štýl rečníckeho prejavu
10. Interpretačný štýl modernej prózy (humoreska, črta, novela, román)
11. Koordinácia slova a pohybu so zameraním na slovné a mimoslovné výrazové prostriedky umeleckého prednesu
12. Návčik umeleckého prednesu ľubovoľného výberu z tvorby slovenských i svetových klasických aj súčasných autorov (napr. Ivan Krasko, Pavol Országh Hviezdoslav, Ján Smrek, Ladislav Novomeský, Ján Stacho, Miroslav Válek, Rudolf Čižmárík, Ján Mihalkovič, Lýdia Vadkertyová, Mila Haugová, Kamil Peteraj, Ľubomír Feldek, Daniel Hevier, Johann Wolfgang Goethe, Alexander Sergejevič Puškin, Laurence Ferlingetti, Alan Ginsberg, Semion Izakovič Kirsanov, Andrej Voznesenský, Vasco Popa, Jacques Prévert)
13. Interpretačný štýl eseje
14. Interpretačný štýl vecnej literatúry. Reportáž, publicistika populárna a náučná, fejtón, pamäti, denníky, korešpondencia a pod.
15. Využitie všetkých výrazových prostriedkov umeleckého prednesu do výslednej formy osobnostného umeleckého vyznania interpreta
16. Zákonitosti melodrámy ako zvláštného a špecifického druhu umeleckého prednesu zameraného na myšlienkovú a umeleckú koordináciu slova a hudby
17. Umelecký prednes zameraný na zvládnutie formy koncertného vystúpenia
18. Používanie základných metodických postupov vyučovania umeleckého prednesu
19. Poznanie základov didaktiky vyučovania umeleckého prednesu

Komisionálna skúška

1. polrok: - básnický text vo voľnom verši (v trvaní 8–10 min.)
 2. polrok: - ukážka zo súčasnej slovenskej alebo svetovej prózy (v trvaní do 10 min.)
- Prednes spamäti je podmienkou.

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
MODEROVANIE
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Predmet moderovanie na vyššej odbornej úrovni pripravuje žiaka na prácu moderátora, nadväzuje na vedomosti a zručnosti žiakov, získané pri štúdiu predmetov javisková reč, umelecký prednes, slovenský jazyk a literatúra, psychológia. Súvisí tiež s predmetom práca pred mikrofónom. Vzdelanie v oblasti moderovania rozširuje možnosti uplatnenia absolventov hudobno-dramatického umenia v praxi.

2. Ciele predmetu

Pripraviť žiakov na profesionálne zvládnutie moderátorskej práce v elektronických médiách a pri spoločenských podujatiach.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak ovláda hlavné zásady, týkajúce sa moderovania.

Dokáže sa samostatne odborne pripraviť na moderovanie danej témy pomocou spracovania informácií. Dokáže vhodne formulovať myšlienky. Vie sa vhodne spoločensky správať.

Zvláda stres a rôzne situácie, ktoré môžu pri moderovaní vzniknúť. Ovláda prácu s mikrofónom.

Žiak sa neustále vzdeláva v moderátorských oblastiach, s ktorými sa môže v praxi stretnúť. Sleduje dianie v tejto oblasti a prácu profesionálnych moderátorov.

3. Obsah vzdelávania

Vyučovanie je zamerané na oblasť dikcie, komunikácie a psychológie. Žiaci sa učia správne formulovať myšlienky. Zoznamujú sa so psychologickými základmi komunikácie a s princípmi neverbálnej komunikácie. Pripravujú sa na zvládnutie rôznych moderátorských situácií. Získavajú základné informácie o požiadavkách, ktoré si vyžaduje práca moderátora.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

- úloha moderátora v komunikačnom procese
- jasné a zrozumiteľné formulovanie myšlienky
- princípy neverbálnej komunikácie
- pohybová kultúra, postoj, sedenie, chôdza
- umenie klásť otázky
- zvládanie stresu a mimoriadnych situácií

- spoločenské pravidlá pri moderovaní, etika
- príprava a moderovanie interných umeleckých produkcií, koncertov, školských, verejných umeleckých produkcií

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

- komunikácia a jej psychologické základy
- formy moderátorských vystúpení (monológ, dialóg, konverzácia)
- vytváranie modelových situácií:
 - moderovanie slávnostného večera
 - moderovanie spravodajskej relácie
 - moderovanie priameho televízneho prenosu
 - moderovanie súťažného programu
 - moderovanie televíznej reportáže
 - moderovanie televíznej besedy
 - moderovanie mimoškolských, verejno-spoločenských podujatí

Vzdelávacia oblasť:
Jazyk a komunikácia
JAVISKOVÁ REČ
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Javisková reč je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý formuje techniku reči budúceho herca. Zahŕňa základné teoretické vedomosti z oblasti fonetiky, znalosť ortoepickej normy, náuku o zvukovej výstavbe slovenskej vety a verša. Predmet sa vyučuje v skupine dvoch žiakov.

V súvislom šesťročnom vzdelávaní, najmä v štúdiu v piatom a šiestom ročníku, absolvujú žiaci výučbu na vyššej odbornej úrovni na hodinách hereckej tvorby, čo prejavia v profesionálnom absolventskom výkone.

Absolvent šesťročného štúdia predmetu vie technicky dobre a výrazovo pravdivo konať v intenciách danej hereckej úlohy. Ovláda pravidlá správnej výslovnosti. Podľa štýlu hry je schopný v správnej miere ich vedome porušovať a nájsť správnu mieru štylizácie javiskovej reči (dialekt, slang, sociálne zaradenie postavy, charakteristika postavy hlasom a spôsobom reči). Dokáže technicky zvládať prejavy emócií, rôznych hlasových deformácií takým spôsobom, aby výsledok pôsobil presvedčivo a napriek tomu nepoškodzoval hlasové orgány.

Žiaci prvých ročníkov konzervatórií prichádzajú väčšinou zo základných škôl, teda vo veku 14 – 15 rokov. Hlasová výchova takýchto mladých ľudí kladie špecifické požiadavky na vyučujúcich. V tomto veku prechádzajú žiaci zložitým obdobím svojho psychického a fyzického vývoja, v súvislosti s tým sa deťom mení aj hlas. Do školy prichádzajú často vo vrcholnom mutačnom období, niekedy ešte pred začatím mutácie. Nielen u chlapcov, ale aj u dievčat sa často prejavuje hlasová zmena veľmi nápadne. Po prudkom mutačnom období nastáva obdobie postupného hlasového dozrievania, kedy je potrebné vyučovanie predmetu pre každého žiaka individuálne prispôbovať.

V súvislom šesťročnom štúdiu získavajú žiaci na hodinách vyučovania javiskovej reči aj rozsiahle vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania javiskovej reči. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie vedomostí a zručností umožňujúcich žiakovi uplatnenie sa v javiskovej a pedagogickej praxi. Posadenie hlasu, t.j. správne usporiadanie rezonančných pomerov na základe dobrej práce s dychom v individuálnej strednej polohe.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiaci majú správne posadený zvučný hlas, t. j. správne usporiadanie rezonančných pomerov na základe dobrej práce s dychom. Ovládajú prácu artikulačných orgánov a tvorbu a hygienu zdravého hlasu. Majú vedomosti z teoretickej prípravy – psychická a fyzická stránka reči.

Ovládajú zákonitosti javiskovej reči . Dokážu aplikovať poznatky z javiskovej reči vo vlastnej hereckej praxi. Ovládajú výrazové možnosti hlasového prejavu pri vytváraní rôznych ľudských typov - vedomé prepojenie hlasovej modulácie, dynamiky, rytmu a tempa a spôsobu artikulácie do výsledného typu, odlišného od ich vlastnej osobnosti.

Sú schopní samostatne viesť a kontrolovať dychovú, hlasovú a artikulačnú rozcvičku.

3. Obsah vzdelávania

Výučba obsahuje teoretickú a praktickú časť. V teoretickej časti výučby sa žiak oboznamuje so základnými pojmami z oblasti javiskovej reči. Získava vedomosti o zložkách rečového ústrojenstva, o pravidlách správnej výslovnosti spisovnej slovenčiny. Po každej teoretickej časti výučby sú zaraďované praktické cvičenia a študijné texty. Prostredníctvom ich štúdia si žiak osvojuje základy techniky javiskovej reči (dychová technika, správna artikulácia, predné nasadenie hlasu). Vyučujúci javiskovej reči úzko spolupracuje s vyučujúcim hlavného odboru štúdia - herecká tvorba a spev - pri aplikácii správnej javiskovej reči na štúdium divadelných postáv a piesňového repertoáru.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia javiskovej reči
Význam hlasu a reči pre herca. Čítanie úryvku z dôvodu spoznania dispozícií jednotlivých žiakov.
2. Základné pojmy z oblasti javiskovej reči
Rečové ústrojenstvo a jeho zložky. Ortofónia a ortoepia. Význam svalového uvoľnenia a sústredenia pre hereckú prácu.
3. Rečové orgány
Dychové, hlasové a artikulačné ústrojenstvo. Cvičenia na sústredenie pozornosti, napätia, uvoľnenia, čítanie úryvku, opravy výslovnosti, základné členenie textu.
4. Práca s dychom
Dychové ústrojenstvo. Rozdiel automatického a vedomo riadeného dýchania. Cvičenia vedúce k uvedomeniu si dychových orgánov a dychového procesu v rôznych okolnostiach. Aplikácia cvičenia viacplošnej pozornosti.
5. Vedomé riadenie procesu dýchania
Typy dýchania. Dychová opora. Aktivizácia jednotlivých zložiek dychového ústrojenstva. Dychová ekonómia /význam prídychu/. Nácvik jednotlivých typov dýchania. Nácvik prídychu.
6. Hlasové ústrojenstvo
Popis vzniku hlasu. Vlastnosti hlasu. Vývojové zmeny hlasu /mutácia/. Zaobchádzanie s nedospelým hlasom. Rozšírené dychové cvičenia spájané s pohybom. Dôsledné používanie zmiešaného typu dýchania. Artikulačné cvičenia.
7. Hlasové nasadenia

- Tvorenie troch základných typov. Mäkké nasadenie – predpoklad tvorby zdravého hlasu. Tvrdý hlasový začiatok a jeho vzťah k tzv. rázu. Nácvik mäkkého hlasového začiatku pri vedomom používaní prídychu a zmiešaného typu dýchania.
8. Artikulačné ústroje
Popis artikulačných orgánov. Tvorenie samohlások. Dychové cvičenia, mäkké hlasové začiatky pri nacvičovaní artikulácie jednotlivých samohlások v strednej polohe.
 9. Tvorenie spoluhlások
Delenie podľa spôsobu a miesta artikulácie. Delenie podľa účasti hlasu. Spoluhlásky párové a nepárové. Výslovnosť spoluhláskových skupín.
 10. Fixovanie plného znenia strednej polohy, základy hlasových registrov
Zmiešané cvičenia robené v rôznych dynamických, modulačných, rytmických aj obsahových /významových/ variantoch.
 11. Psychická a fyzická stránka reči /respiračné, fonačné a artikulačné ústroje/
Pravidlá správnej výslovnosti spisovnej slovenčiny. Výslovnosť, tvorba a charakteristika samohlások a spoluhlások. Znelostné spodobovanie – asimilácia. Výslovnosť a tvorba hlások v praxi na jednoduchých riekankách, prísloviach a podobne.

Komisionálne skúšky:

1. polrok
 - Dychové a hlasové cvičenia
 - Výslovnosť a tvorba hlások
 - Jazykolamy
 - Riekanky
 - Interpretácia neznámeho textu
 2. polrok
 - Mäkké nasadenie hlasu - jednoduché verše ľudovej poézie
 - Tvrdý hlasový začiatok - jednoduché verše ľudovej poézie
 - Monológ Herodesa – úryvok
 - Štúrova reč – úryvok
 - Interpretácia neznámeho textu
- Prednes spamäti je podmienkou.

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Opakovanie a fixovanie znelostnej asimilácie v texte
Upevnenie pravidiel správnej výslovnosti na jednoduchých textoch a rétorických cvičeniach.
2. Hlasové registre, praktický nácvik hlasových polôh
Cvičenie od strednej polohy k hrudnej a naspäť cez strednú polohu k hlavovej.
3. Cvičenia na dynamické zmeny v texte, zmeny tempa a rytmu reči
4. Použitie hlasovej techniky v kontrapunkte /radosť – smútok/ na jednoduchých textoch
5. Charakterotvorné prvky v reči herca
Dôsledná teoretická /písomná/ a praktická príprava žiaka /intenzita, tempo, hlasový register atď./
6. Výslovnostná norma
Základné pravidlá a ich praktické uplatnenie na hodinách javiskovej reči, ale aj v textoch na hodinách hereckej tvorby. Výrazové možnosti hlasového prejavu pri vytváraní rôznych ľudských typov. Vedomé prepojenie hlasovej modulácie, dynamiky, rytmu a tempa a spôsobu artikulácie do výsledného typu, odlišného od ich vlastnej osobnosti.

7. Vady a poruchy reči a hlasová hygiena
Logický dôraz v texte, pauzy, melódia, intonácia, podtext, hlavná myšlienka a hlavný cieľ v texte, rytmický pôdorys verša.

Komisionálne skúšky:

1.polrok

- interpretácia textu s použitím dynamických zmien v texte, zmien tempa a rytmu reči
- interpretácia neznámeho textu

2.polrok

- interpretácia textu s charakterotvornými prvkami
- interpretácia textu s použitím hlasového kontrapunktu
- interpretácia neznámeho textu

Prednes spamäti je podmienkou.

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Opakovanie vedomostí a upevňovanie zručností z 2. ročníka
2. Náročnejšia rozcvička
Fixovanie správnych svalových návykov, založených na uvedomelej činnosti rečových orgánov /dychových, hlasových a artikulačných/. Rozvíjanie intenzity hlasu, melodických, dynamických a rytmických zmien.
3. Spájanie rečového prejavu s pridanými telesnými cvikmi, tanečným pohybom a skákaním
4. Nacvičovanie techniky plynulého prechodu z hovorovej reči do spevu a naopak
5. Pokračovanie v rozvíjaní charakterotvorných prvkov postavy rečou /práca s priamou rečou atď./
6. Aplikácia nových poznatkov z javiskovej reči vo vlastnej hereckej praxi

Komisionálne skúšky:

1.polrok

- interpretácia textu s použitím spojenia rečového prejavu a pohybom
- interpretácia neznámeho textu

2.polrok

- interpretácia textu s charakterotvornými prvkami (práca s priamou rečou)
- interpretácia textu s použitím prechodu z hovorovej reči do spevu
- interpretácia neznámeho textu

Prednes spamäti je podmienkou.

Vzdelávacia oblasť:

Človek a príroda

FYZIOLÓGIA A HYGIENA HLASOVÉHO APARÁTU

ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Fyziológia a hygiena hracieho aparátu je predmet umeleckej a pedagogicko-umeleckej prípravy. Žiak sa učí používať hlasový aparát, žiak si osvojuje si princípy zdravého tvorenia hlasu a nadobúda efektívne pohybové návyky podmieňujúce kvalitný umelecký prejav s prihliadnutím na požiadavku celoživotného vzdelávania a využívanie hlasového aparátu zdravotne nezávadným spôsobom.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je poskytnúť žiakom hudobno-dramatického oddelenia potrebné znalosti z anatómie a fyziológie dychového, hlasového a sluchového ústrojenstva a príslušných mechanizmov centrálnej nervovej sústavy. Objasniť žiakom, ktoré fyziologické a fyzikálne faktory pôsobia pri tvorbe hlasu hovorového a spevného a aké sú rozdiely medzi hovoreným a spevným hlasom. Poučiť ich o najčastejších ochoreniach a poruchách hlasového aparátu vzhľadom k ich štúdiu a budúcej profesii. Dať žiakom základné pokyny pre prevenciu týchto ochorení a porúch a osvetliť im základy hlasovej hygieny.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom vyučovania sú odborné prednášky týkajúce sa základnej problematiky fyziológie a hygieny hlasu a praktické cvičenia z oblasti tvorenia tónu, správneho dýchania a regulácie hlasu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Anatómia a fyziológia hlasového aparátu
2. Organizácia a riadenie hlasovej funkcie v ústrednom nervstve
3. Tvorenie a vlastnosti tónu
4. Vnímanie a regulácia hlasu
5. Vývoj ľudského hlasu
6. Fyziológia spevného hlasu
7. Hovorový hlas v učiteľskej praxi
8. Hlasové poruchy
9. Hygiena hlasu

Výučbu je potrebné doplniť prednáškou foniatra o anatonómii a fyziológii hlasového a rečového ústrojenstva, o chorobách a funkčných poruchách hlasu so zameraním na prevenciu.

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
NÁUKA O SPOLOČNOSTI
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJEPIS
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
DEJINY DIVADLA
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Dejiny divadla je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Úzko súvisí s výučbou slovenskej a svetovej literatúry, dejín hudby a teoreticky anticipuje ďalší maturitný predmet – rozbor drámy (sčasti je výučba rozboru na výučbu dejín viazaná ako príklady k jednotlivým obdobiam). Dáva základy pre vyššie odborné vzdelávanie v predmete estetika dramatického umenia, estetika, estetický seminár, interpretačný seminár.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiakov základy divadelnej histórie, pochopiť spoločenské súvislosti vývoja divadla a správne včlenenie našich divadelných dejín do svetového kontextu. V jednotlivých obdobiach poukázať na vzájomné vplyvy ostatných druhov umenia v širšej dobovej súvislosti. Špecifikácie národných divadelných kultúr a umeleckých prúdov a smerov, zvlášť tých, ktoré zasiahli nielen divadlo.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak pozná základy divadelnej histórie. Chápe spoločenské súvislosti vývoja divadla a správne včlenenie našich divadelných dejín do svetového kontextu. V jednotlivých obdobiach pozná vzájomné vplyvy ostatných druhov umenia v širších dobových súvislostiach. Dokáže špecifikovať národné divadelné kultúry a umelecké prúdy a smery.

3. Obsah vzdelávania

Podrobne sa zaoberá významnými dramatikmi, ale hlavnú pozornosť venuje inscenačnej praxi a herectvu, scénografii a osvetľuje vznik a formovanie moderného divadla, jeho spoločenský význam, živé tradície, z ktorých čerpá i naša súčasnosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Pravek a predgrécky starovek

- 1.1 Pravek (lovecké maskovanie a tance, animizmus, mágia, rituály, zrod divadla)
- 1.2 Predgrécky starovek (Mezopotámia, Egypt)

2. Antika

- 2.1 Vznik a podoby gréckeho divadla, divadelná architektúra
- 2.2 Aischylos
- 2.3 Sofokles
- 2.4 Euripides
- 2.5 Stará grécka komédia (Aristofanes), mimos, pantomimos

- 2.6 Nová grécka komédia (Menandros), rímska komédia – Plautus, Terentius, tragédia
- 2.7 Seneca a podoba rímskeho divadla, žánre, druhy, herectvo
- 3. Orientálne divadlo**
 - 3.1 Klasické indické divadlo
 - 3.2 Klasické japonské divadlo
 - 3.3 Klasické čínske divadlo
- 4. Stredoveké divadlo svetové**
 - 4.1 Stredoveké náboženské divadlo I (Vznik, pašije, mirakly, mystériá, herectvo a herci)
 - 4.2 Stredoveké náboženské divadlo II (morality, vplyv moralít na moderné divadlo a film), stredoveké javisko
 - 4.3 Stredoveké svetské divadlo I (Trubadúri, rytierska epika, meistersingeri a Hans Sachs, riderijkovia a vznik frašky)
 - 4.4 Stredoveké svetské divadlo I (Sottie, Dni bláznov, sólové výstupy)
- 5. Renesančné divadlo v Taliansku**
 - 5.1 Zrod a charakter talianskej renesancie a humanizmu
 - 5.2 Učené komédie a ich autori, produkcia na trhoch a Ruzante
 - 5.3 Vznik commedie dell'arte a jej vzťah k antickej komédii typov
 - 5.4 Postavy a výrazové prostriedky commedie dell'arte
- 6. Renesančné divadlo v Anglicku**
 - 6.1 Zvláštnosti anglickej renesancie, divadelných priestorov, hereckej spoločnosti, herci a herectvo, Shakespearovi predchodcovia, zvlášť Marlowe a Ben Jonson
 - 6.2 Shakespeare – život a rozdelenie diela. Dobové súvislosti
 - 6.3 Shakespearova poetika (celkový pohľad a ukážky z diela)
 - 6.4 Shakespearove tragédie
 - 6.5 Shakespearove komédie
 - 6.6 Shakespearove historické hry, antické hry, rozprávky – romance

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Renesancia a baroko

- 1.1 České humanistické školské divadlo – zvlášť Jan Amos Komenský, Kyrmezer, Tesák Mošovský a iní
- 1.2 Španielske renesančné a barokové divadlo – predchodcovia Lope de Vega, herectvo a inscenačná prax; Lope de Vega a jeho okruh (Castro, Molina, Alarcón); Calderón a jeho okruh (Zorrilla, Moreto); Vzťahy dvorského baroka k opere, divadlu rádových škôl, výtvarnému umeniu, hudbe. Divadelná architektúra, rozvoj opery

2. Osvietenstvo

- 2.1 Francúzske klasicistické divadlo – Teória drámy, Corneille, Racine, Molière, herectvo; Molière – život a rozdelenie hier, spoločenské súvislosti, význam; Molièrova poetika (súhrnný pohľad s ukázkami)
- 2.2 Francúzsko 18. storočia (Vývoj po Molièrovi, talianski herci, divadlo na tržnici, pantomíma a vznik komickej opery)
- 2.3 Francúzsko 18. storočia – osvietenstvo a divadlo, francúzska buržoázna revolúcia a divadlo (Diderot, Voltaire, Beaumarchais), herectvo. Rokoko – Mariuau
- 2.4 Talianske divadlá 18. storočia – (Goldoni, Gozzi)
- 2.5 Talianske divadlo 18. storočia – tragédia, Alfieri, Metastasio a vzťahy k opere
- 2.6 Anglické divadlo 17. a 18. storočia (Sheridan, Farquhar, Gay, herectvo, Garrickova reforma, vzťah k Noverrovi)

- 2.7 Nemecké divadlo 18. storočia (Vývoj pred Lessingem, Lessing, Ekhof, Gottsched, Neuberová a Hamburská akadémia – herectvo), hauptaktionen a Hans Wurst.
- 2.8 Rakúske divadlo 18. a zač. 19. storočia (Ľudové improvizované divadlo, Singspiel, fraška, dramatická báchora, Nestroy, Raimund, Grillparzer)
- 3. Romantizmus v divadle**
 - 3.1 Francúzske romantické divadlo a herectvo (Merimée, Hugo, Dumas st., Vigny, Musset, Rachel, Lemaître, Debureau)
 - 3.2 Francúzske romantické divadlo (dokončenie), talianske romantické divadlo (Pellico, Manzoni) a herectvo (Salvini, Rossi, Ristoriová)
 - 3.3 Anglické romantické divadlo (Shelley, Byron) a herectvo (Edmund Kean, Macready)
 - 3.4 Nemecké romantické divadlo I (Sturm und Drang, mladý Goethe a Schiller, Kleist, Büchner, Hebbel)
 - 3.5 Nemecké romantické divadlo II (klasické obdobie Schillera a Goetheho, herectvo – Schröder, Iffland, recitácia)
 - 3.6 Ruské romantické divadlo a herectvo (Puškin, Lermontov, Gribojedov, Gogol', Močalovov Hamlet)
- 4. Realizmus a naturalizmus v divadle**
 - 4.1 Nástup realizmu v románe a dráme (Stendhal, Balzac, Flaubert, Maupassant). Naturalizmus (E. Zola, H. Becque). Teória H. Taine. Théâtre Libre a H. Antoine. Delsartov systém hereckej práce.
 - 4.2 Severský realizmus – Ibsen, Björnson, Strindberg.
 - 4.3 Realistická dráma a divadlo v Anglicku – G. B. Shaw, J. Galsworthy, O. Wilde. Írske realistické divadlo a dráma – Divadlo v opátstve, Synge, W. B. Yeats.
 - 4.4 Realistická dráma a divadlo v Nemecku – G. Hauptmann, H. Sudermann.
 - 4.5 Meiningské divadlo vojvodu Georga II; režisér L. Chronegk.
 - 4.6 Slobodné divadlo O. Brahma, Slobodné ľudové divadlo a jeho sociálne témy.
 - 4.7 Ruská realistická dráma a divadlo, A. N. Ostrovskij, I. S. Turgenev, M. J. Saltykov-Ščedrin, A. V. Suchovo-Kobylin – vstup grotesky do realistickej drámy. A. K. Tolstoj a jeho historické hry, L. N. Tolstoj. A. P. Čechov a jeho dramatika spodného prúdu, dielo M. Gorkého. K. S. Stanislavskij a V. Nemirovič-Dančenko, vznik Moskovského umeleckého divadla. Divadlo pretelesňovania. Štúdia MCHT-u. Vplyv Stanislavského na svetové divadlo. M. Čechov a jeho magický realizmus.
- 5. Slovenské divadlo**
 - 5.1 Vznik Ochotníckej tradície po roku 1830 (G. F. Belopotocký a jeho naštudovanie Chalupkovho Kocúrku, Sobotište, Levoča).
 - 5.2 Divadlo po revolúcii 1848/49 – nástup romantizmu. Dráma, divadlo Matičných rokov – hlavné strediská Martin, L. Mikuláš, Modra, Skalica. Nástup realizmu v dráme – Urbánek, Tajovský, Hollý, Timrava, Vansová.
 - 5.3 Vznik SND – 1920 – Jeřábekova Východočeská divadelná spoločnosť. Tvorba Jána Borodáča a profilácia slovenskej činohry SND po roku 1932. Pôsobenie českej činohry – režisér Viktor Šulc.
 - 5.4 Slovenské divadelníctvo v rokoch vojnového slovenského štátu. Dramaturgické úsilie F. Hoffmanna, dr. J. Sedláka. Režijné koncepcie a výsledky dr. J. Jamnického, F. Hoffmanna, I. Licharda a J. Budského. Slovenská dráma (Stodola, Barč-Ivan, M. Rázusová-Martáková). Vznik nových divadiel – Slovenské ľudové divadlo riaditeľ F. Devínskeho (1939 – 1945), Slovenské komorné divadlo v Martine (1944) a Slovenské divadlo v Prešove (1944).
 - 5.5 Ústredie slovenských ochotníckych divadiel (1922), jeho pôsobenie (divadelné závody, rozbory, časopis, šatnica) – vznik tzv. zlatého fondu slovenského ochotníctva. Obdobie 1945 – 1948 – pokračovanie v modernizačných úsiliach.

- 5.6 Päťdesiate roky – nástup normatívnej estetiky, presadzovanie tzv. systém Stanislavského. Vznik nových divadiel (Košice, Zvolen, Bratislava – Nová scéna, Považská Bystrica, Žilina, Dedinské divadlo). Kríza drámy repertoárov a réžie. Herectvo Psychologickej determinácie.
- 5.7 Šesťdesiate roky – rapídny proces modernizácie, divadlo štylizácie, grotesky, nová dramaturgická orientácia (západná dramatika, divadlo absurdity). Nové režisérské úsilia J. Budského, P. Haspru, M. Pietora, I. Petrovického. Nové koncepty scénografickej tvorby (L. Vychodil, O. Šujan, J. Ciller a jeho akčná scénografia).
- 5.8 Dráma a divadlo v časoch normalizácie. Dráma a divadlo po roku 1989.

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Severské krajiny

Henrik Ibsen a jeho vplyv na svetové divadlo, Björnson, Strindberg

2. Nemecké divadlo – dramatika

Hauptmann, Sudermann, Hofmansthal, Wedekind

3. Od naturalizmu k symbolizmu a štylizácii

- 3.1 Francúzske divadlo – Taine a Zola o naturalizme, Zola dramatik, Becque: Krakavci, Antoine a Slobodné divadlo, výstrelky naturalizmu; Manifest symbolizmu, Maeterlinck, Lugne-Poë a divadlo Dielo, Edmond Rostand, Romain Rolland a jeho divadlo revolúcie, divadlo ľudu; Paul Claudel, ruský balet, Divadlo Umenie, Appiove reformy, založenie Starého holubníka Copeauem
- 3.2 Anglické divadlo – Od Charlesa Keana k reformám Shakespeara (Graig, Granville-Barker, Poel), G.B. Shaw a Nezávislé divadlo, Wilde, Yeats, Synge
- 3.3 Nemecké divadlo – mníchovská Shakespeareovská scéna, točna a zmeny v divadelnom svietení, Brahm a Freie Bühne, Reinhardt a Deutsches Theater, Umelecké divadlo v Mníchove
- 3.4 Talianske divadlo – Verga, D'Annunzio, Pirandello. Herectvo: Zacconi, Duseová

4. Medzivojnové divadlo

- 4.1 Francúzska divadelná avantgarda – (Copeau, Dullin, Jouvet, Baty, Artaud, Barrault, Marceau, Vilar)
- 4.2 Sovietska divadelná avantgarda – (Mejerchold, Tairov, Vachtangov, Ochlopkov, dramatika Majakovského, Ejzenštejn, Granovský)
- 4.3 Španielska divadelná avantgarda – Lorca, Casona. Divadlo počas občianskej vojny
- 4.4 Nemecké divadlo – Reinhardt, Jessner, expresionistická dramatika a herectvo, Brecht a jeho divadelná teória(a), Piscator a politické divadlo, kabaret

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DEJINY A LITERATÚRA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Dejiny a literatúra hlavného odboru štúdia je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý na vyššej odbornej úrovni vzdeláva žiaka v oblasti dejín divadla. Zoznamuje žiaka s vývojom hercovej práce v historickom slede. Nadväzuje na teoretické poznatky žiaka z predmetov dejiny divadla, rozbor drámy a estetika dramatického umenia a na praktické poznatky v predmete hlavného odboru štúdia herecká tvorba. Pedagóg ozrejmjuje pojmy z hlavného odboru štúdia a rozvíja samostatné tvorivé myslenie žiaka. Na hodinách využíva audiovizuálnu techniku v spolupráci s televíziou, rozhlasom a divadelným ústavom.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je získanie orientácie v jednotlivých historických obdobiach, s dôrazom na výrazové prostriedky hereckej tvorby. Poukázať na význam a pôsobenie divadelného umenia vo vzťahu človek – doba. Orientácia žiaka v odbornej literatúre, týkajúcej sa problematiky hereckého zástoja v dejinách.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak má vedomosti o výrazových prostriedkoch herca v jednotlivých obdobiach. Dokáže ich tvorivo a samostatne využiť vo svojej umeleckej a umelecko-pedagogickej praxi.

3. Obsah vzdelávania

Prostredníctvom odborného výkladu a poznávaním audiovizuálnych nahrávok oboznamovanie žiakov s vrcholnými dielami svetovej dramatickej tvorby v jednotlivých historických obdobiach. Žiak porovnáva výrazové prostriedky herca v jednotlivých obdobiach od patetického, civilného, štylizovaného, absurdného až po muzikálové. Oboznamuje sa s dielami autorov, ktorí sa zaoberajú teóriou hereckej tvorby.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

- základné pojmy: prežívanie, predstavovanie, civilný prejav, pátos, insitný prejav, štylizácia
- Aristoteles: Poetica (jednota miesta, deja, času)
- D. Diderot: Herecký paradox (hercove slzy idú „cez rozum“)
- K. S. Stanislavskij: Hercova práca (psychofyzická podmienenosť)
- B. Brecht – dôraz na racio
- herectvo v tradičnom japonskom divadle - NÓ, Kabuki
- divadlo verbálneho typu v antickom divadle
- improvizovaná commedia dell'arte – kodifikovaná Goldonim
- herectvo v období renesancie – Shakespeare, Molière

6.ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

- herecké výrazové prostriedky v období klasicizmu – návrat k antike
- herecké výrazové prostriedky v období romantizmu – hĺbka citov cez pátos
- herecké výrazové prostriedky v súčasnosti – realizmus, štylizácia, absurdita, muzikál
- odborné práce autorov: J. Villar, P. Brooke, E. Kazan, R. Lukavský, J. Jamnický, M. Mistrík, ...

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PSYCHOLÓGIA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Psychológia je predmet odbornej umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý žiakom konzervatória poskytuje odborné vedomosti potrebné pre budúcu pedagogickú prácu absolventa. Žiak sa učí aj uplatňovať zákonitosti psychológie vo svojej umeleckej a apedagogicko-umeleckej práci a vo všetkých pedagogicko-umeleckých predmetoch. Pedagóg učí žiakov aplikovať reálne životné a umelecké skúsenosti, strieda prednášky s diskusiou, rieši problémové situácie, pojmy a javy, pri vybraných témach volí prednášky a besedy s odborníkmi na danú tému.

2. Ciele predmetu

Špecifickým cieľom psychológie na konzervatóriu je rozvíjať schopnosť uplatňovať psychologické vedomosti v umeleckých aktivitách, pri tvorbe a interpretácii umeleckého diela budúceho výkonného umelca a budúceho vyučujúceho. Žiaci si v rámci všeobecnej psychológie osvojujú základné pojmy, zákony a definície, ktoré sú predpokladom správneho pomenovania a porozumenia psychickým javom. Hlbšie spoznávať duševný život človeka umožňujú témy analyzujúce city, vôľové konanie a jeho správanie v záťažových a konfliktných situáciách.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak by mal porozumieť duševnému daniu, spoznávať seba, druhých ľudí, pôsobiť na nich a vhodne reagovať v prostredí, v ktorom sa pohybujú.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané na analýzu jednotlivých vlastností človeka. Žiaci sa tiež oboznamujú so zvláštnosťami jednotlivých vývinových období, so zreteľom na postupný rozvoj psychických funkcií, psychických vlastností a prejavov umeleckých aktivít.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. Psychológia

- 1.1. Miesto psychológie v systéme vied, vznik psychológie, význam
- 1.2. Systém psychologických disciplín. Vedy základné, špeciálne, aplikované

- 1.3. Pojmy psychika, psychický, psychologický
- 1.4. Hudobná, herecká psychológia
2. **Determinácia ľudskej psychiky**
 - 2.1. Biologická determinácia
 - 2.1.1. Nervový systém, jeho vplyv na psychiku
 - 2.1.2. Endokrinný systém, hypo-, hyper- funkcia
 - 2.1.3. Rast, zrenie
 - 2.1.4. Dedičnosť, dedenie vlastností, nadania
 - 2.2. Sociálna determinácia
 - 2.2.1. Sociálne prostredie, sociálne učenie
 - 2.2.2. Sociálne vzťahy, sociálna pozícia, sociálna rola, socializácia
3. **Podstata duševného života**
 - 3.1. Prežívanie, charakteristika, obsah prežívania
 - 3.2. Správanie, charakteristika, verbálne, neverbálne, vonkajšie, vnútorné prejavy
 - 3.3. Vedomie, nevedomie, podvedomie
4. **Poznávacie procesy**
 - 4.1. Charakteristika poznávacích procesov, poznávacie procesy zmyslové, abstraktné
 - 4.2. Pocity, pociťovanie
 - 4.2.1. Zrakové, čuchové, chuťové, bolesti, kožné, polohy, orgánové
 - 4.2.2. Sluchové, hudobný sluch, absolútny, relatívny sluch
 - 4.3. Vnemy, vnímanie
 - 4.3.1. Selekcia, druhy vnímania, sociálne vnímanie
 - 4.3.2. Umelecké vnímanie, umelecký zážitok
 - 4.4. Predstavy, fantázia, obrazotvornosť, halucinácie, denné sny. Význam, prejavy
 - 4.5. Myslenie, formy myslenia, myšlienkové operácie
 - 4.5.1. Inteligencia, IQ testy, druhy inteligencie
 - 4.5.2. Inteligencia a tvorivosť. Myslenie divergentné, konvergentné. Nadanie, talent
 - 4.6. Reč, význam, druhy. Reč vonkajšia, vnútorná, písaná, hovorená
 - 4.7. Pamäť, význam, fázy pamäti. Zabúdanie, druhy pamäti. Význam v umeleckej činnosti
 - 4.8. Pozornosť, vlastnosti, poruchy. Význam v umeleckej činnosti
 - 4.9. Učenie, druhy učenia
5. **Psychické procesy citové**
 - 5.1. Znaky citov, prejavy, vlastnosti
 - 5.2. City tzv. nižšie a vyššie (spoločenské)
 - 5.3. Citové reakcie, fobie, afekty. Empatia, asertivita
 - 5.4. Citové stavy, nálady, ich vznik
 - 5.5. Citové vlastnosti, vášne
6. **Psychické procesy vôľové, vôľa, vôľové konanie**
 - 6.1. Význam vôle, rozbor vôľového konania. Impulzívne konanie
7. **Správanie človeka**
 - 7.1. Správanie v záťažových situáciách
 - 7.1.1. Frustrácia, deprivácia, stres
 - 7.1.2. Význam psychickej záťaže, záťaž v živote aktívneho umelca
 - 7.2. Správanie v konfliktných situáciách
 - 7.2.1. Typy konfliktov, reakcie na konflikt, riešenie konfliktov
8. **Psychológia osobnosti**
 - 8.1. Charakteristika, osobnosť, črta, vlastnosť
 - 8.2. Vlastnosti aktivačno-motivačné, motív, pud, potreba, záujem, životné plány, aspirácie

- 8.3. Vlastnosti vzťahovo-postojové, charakter, jeho štruktúra, charakterný človek, postoje, hodnoty
- 8.4. Vlastnosti výkonové, schopnosti všeobecné, špeciálne, vedomosti, zručnosti, návyky
- 8.5. Vlastnosti sebaregulačné, sebapoznanie, sebahodnotenie, sebavedomie, svedomie
- 8.6. Vlastnosti dynamické, temperament
- 8.7. Typológia osobnosti
- 8.8. Osobnosť umelca (interpreta, dirigenta, skladateľa)
9. **Vývinová psychológia**
 - 9.1. Charakteristika duševného vývinu, podstata, zákonitosti
 - 9.2. Jednotlivé vývinové obdobia od počatia po zánik jedinca v starobe
 - 9.2.1. Obdobie prenatálne, vplyv hudby na nenarodeného jedinca, výsledky výskumov
 - 9.2.2. Obdobie mladšieho predškolského veku, opytovacie obdobia, 1. obdobie vzdoru
 - 9.2.3. Obdobie staršieho predškolského veku, umelecká výchova
 - 9.2.4. Školská pripravenosť, dieťa zrelé, nezrelé na školu
 - 9.2.5. Mladší školský vek, rozvoj poznávacích procesov, citov, vôle, umeleckých zručností
 - 9.2.6. Stredný školský vek. Predpuberta, puberta. 2. obdobie vzdoru. Psychický, fyzický vývin jedinca. Kritické obdobie v umeleckom rozvoji
 - 9.2.7. Starší školský vek, formovanie osobnosti. Znaky dospelosti
 - 9.2.8. Obdobie dospelosti od ranej po starobu. Rozvoj a zánik vlastností schopností
 - 9.2.9. Významné obdobia v živote človeka. Osobnosť interpreta. Profesionálny vývoj
10. **Sociálna psychológia**
 - 10.1. Sociálne vnímanie, atribúcia, príťažlivosť
 - 10.2. Sociálna komunikácia, vytváranie empatie, asertívne spôsobilosti
 - 10.3. Prosociálne správanie, jeho vývin v rodine a v škole
 - 10.4. Socializácia, sociálne učenie
 - 10.5. Sociálna skupina, druhy skupín, štruktúra vzťahov v sociálnej skupine
11. **Duševné zdravie**
 - 11.1. Kritériá duševného zdravia, psychohygiena, prevencia, ich význam pre umelca
12. **Duševné poruchy**
 - 12.1. Psychózy, neurózy, psychopatie, vývojové odchýlky
 - 12.2. Príčiny, prejavy
 - 12.3. Poruchy správania u detí a mládeže

Vzdelávacia oblasť:
Človek a spoločnosť
PEDAGOGIKA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika je predmet odbornej umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý poskytuje žiakom konzervatória odborné vedomosti potrebné pre budúcu pedagogickú prácu absolventa. Pedagóg využíva medzipredmetové vzťahy s ostatnými umeleckými a umelecko-pedagogickými predmetmi. Vhodná motivácia vedie k tomu, že problémy výchovy, vzdelávania či učenia sú prepojené s praxou a vyučovacia hodina sa stáva nielen priestorom na získanie vedomostí, ale poskytuje i prípravu na utváranie vlastných pedagogických názorov, postojov a správnu formuláciu výchovných a vzdelávacích problémov.

2. Ciele predmetu

Cieľom pedagogiky je oboznámiť žiakov so základnými pedagogickými pojmami, pravidlami, zákonitosťami, metódami, poukázať na výchovu v širších historických a kultúrnych súvislostiach a na význam umeleckej a estetickéj výchovy v súčasnosti.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak ovláda pedagogiku. Vie prepojiť problémy výchovy, vzdelávania či učenia s praxou. Dokáže vyučovaciu hodinu viesť nielen na základe získaných vedomostí, ale poskytnúť aj vlastné pedagogické názory, postoje a správnu formuláciu výchovných a vzdelávacích problémov.

Dokáže aplikovať v umelecko-pedagogickej praxi svoje odborné vedomosti, schopnosti a zručnosti nadobudnuté štúdiom teoretických predmetov. Vie prezentovať svoje myslenie a umelecký názor.

Zaujíma sa o postupy a výsledky pedagogickej práce svojich kolegov, vymieňa si s nimi skúsenosti a názory. Pokračuje vo svojom odbornom raste, študuje domácu i zahraničnú odbornú literatúru, zaoberajúcu sa problémami pedagogiky.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané na postupné rozvíjanie schopností žiakov uvádzať poznatky do súvislostí, pedagogicky myslieť, vytvárať si vzťah k učiteľskému povolaniu, zmyslu a zodpovednosti učiteľskej práce, rozvíjať záujem o ďalšie vzdelávanie a rozvoj vlastnej osobnosti. Na vyučovaní predmetu sa strieda výklad s diskusiou, sú navodzované problémové situácie, žiakom je poskytnutý priestor zaujímať stanoviská, sú vedení k prepájaniu daných tém s vlastnými skúsenosťami.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. **Pedagogika**
 - 1.1. Miesto pedagogiky v systéme vied, vznik, význam, cieľ pedagogiky
 - 1.2. Pojmy výchova, vzdelávanie, vzdelanie, vyučovanie, učenie
 - 1.3. Pedagogika všeobecná, pedagogika umelecká. Cieľ, význam, úlohy
2. **Činitele výchovno-vzdelávacieho procesu**
 - 2.1. Osobnosť učiteľa
 - 2.2. Osobnosť žiaka
 - 2.3. Výchovné prostriedky
3. **Zložky výchovy**
 - 3.1. Význam ich uplatňovania. Od historicky najstarších až po súčasnosť
4. **Skúšanie, hodnotenie, klasifikácia**
 - 4.1. Skúšanie. Význam pre učiteľa, žiaka
 - 4.2. Druhy skúšok. Praktické skúšky na konzervatóriu.
 - 4.2. Tréma ako strach zo skúšky. Možnosti pedagóga pri jej zmiernení.
 - 4.3. Hodnotenie
 - 4.4. Klasifikácia
 - 4.4. Klasifikácia na konzervatóriu
5. **Zásady hudobno-výchovnej a vzdelávacej práce**
6. **Učenie**
 - 6.1. Charakteristika učenia
 - 6.2. Druhy učenia
 - 6.3. Zákony učenia
 - 6.4. Vlastnosti učiva
7. **Motivácia v učení**
 - 7.1. Motivácia primárna, sekundárna
 - 7.2. Motivácia v učení a pri získavaní umeleckých zručností
8. **Historický prehľad rozvoja školstva, výchovy a vzdelávania**
 - 8.1. Výchova a vzdelávanie v staroveku
 - 8.1.1. Výchova v Sparte a Aténach
 - 8.1.2. Helenizmus
 - 8.1.3. Výchova v starovekom Ríme
 - 8.2. Kresťanstvo a stredovek
 - 8.2.1. Školy cirkevné a svetské. Rytierska výchova. Prvé univerzity v Európe
 - 8.3. Humanizmus, renesancia, reformácia a protireformácia
 - 8.4. Baroko a vznik novodobej pedagogiky
 - 8.4.1. J. A. Komenský. Život, dielo, význam
 - 8.5. Osvietenstvo
 - 8.5.1. J. Locke. J. J. Rousseau. Pedagogické názory a význam.
 - 8.6. Klasicismus v pedagogike
 - 8.6.1. J. H. Pestalozzi, život , dielo, význam
 - 8.6.2. J. F. Herbart a jeho prínos do vyučovania
 - 8.7. Ruská pedagogika 16.-20. storočia
 - 8.8. Anglo-saská pedagogika
 - 8.8.1. Pragmatizmus a projektové vyučovanie
 - 8.9. Pedagogika 20.storočia, smery prúdy. Alternatívne školstvo
 - 8.10. Úlohy výchovy a vzdelávania v 21. storočí
9. **Hudobné školstvo na Slovensku od 18. storočia**

- 9.1. Tereziánske reformy v 18.storočí
- 9.2. Zakladanie prvých hudobných inštitúcií. Osobnosti hudobného života
- 9.3. Vznik a rozvoj konzervatória. Ciele a úlohy školy

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30)

1. **Výchova v rodine**
 - 1.1. Charakteristika výchovy v rodine
 - 1.2. Typy súčasných rodín
 - 1.3. Funkcie rodiny
 - 1.4. Podmienky rodiny
 - 1.5. Najčastejšie chyby vo výchove
2. **Metódy výchovy**
3. **Problémy vo výchove a vzdelávaní**
 - 3.1. Poruchy správania. Hyperaktivita, poruchy pozornosti, impulzivita
 - 3.2. Mozgové poškodenia. Neurózy.
 - 3.3. Všeobecné nariadenia a odporúčania
4. **Osvojovanie vedomostí**
5. **Osvojovanie umeleckých zručností**
 - 5.1. Charakteristika umeleckých zručností
 - 5.2. Jednotlivé etapy osvojovania umeleckých zručností
 - 5.3. Činitele ovplyvňujúce rozvoj umeleckých zručností
6. **Vyučovanie**
 - 6.1. Vyučovacia hodina, charakteristika. Vyučovacia hodina kolektívna, individuálna
7. **Učebný plán, učebné osnovy**
 - 7.1. Učebný plán a učebné osnovy na konzervatóriu
8. **Tvorivosť**
 - 8.1. Charakteristika tvorivosti a inteligencie, význam, predpoklady
 - 8.2. Tvorivosť a inteligencia
 - 8.3. Tvorivý žiak a tvorivý učiteľ
9. **Schopnosti, nadanie, talent, genialita**
 - 9.1. Charakteristika schopností. Vlohy a ich význam v rozvoji schopností
 - 9.2. Umelecké schopnosti
 - 9.3. Nadanie a talent. Predpokladová a aktivačná zložka nadania. Druhy nadania
 - 9.4. Osobnostné vlastnosti nadaného a talentovaného jedinca
 - 9.5. Znaký geniality. Génus alebo blázon

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA

ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou umelecko-pedagogickej prípravy študenta. Pripravuje žiakov konzervatória na povolanie pedagóga. Nadväzuje na poznatky, získané v priebehu štúdia hlavného predmetu a umožňuje im využívať ich vo svojej pedagogickej praxi. Pedagogika hlavného odboru štúdia je neoddeliteľnou súčasťou vyučovania hlavného odboru štúdia hereckej tvorby. Vedie k osvojovaniu si správnych pedagogických a metodologických postupov, ktoré sa žiaci naučia aplikovať pri pedagogicko-umeleckých činnostiach. Umelecká pedagogika pracuje na princípoch pedagogiky individuálneho spôsobu vzdelávania, pri jej tvorbe pedagóg rešpektuje individualitu každého žiaka, jeho talentové predpoklady, fyziologické dispozície a predpoklad ich rozvoja, vek, schopnosť chápania a reagovania na nové poznatky a im podriaďuje výber metodických postupov. Pre každého žiaka pripraví učiteľ individuálny plán rozvoja, individuálne pedagogické postupy. Pedagogika hlavného študijného odboru sa ako špecifický predmet nachádza iba na umeleckých školách konzervatoriálneho druhu a tvorí jeden z pilierov umeleckej pedagogiky. Žiak konzervatória sa pri tvorbe umeleckého diela učí zaznamenávať a plniť požiadavky svojho učiteľa v ucelenej podobe a v detailoch nácviku emocionálnych, intelektuálnych a pohybových zručností. Tie sú potom vzorom pri vlastnej pedagogicko-umeleckej činnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je osvojovanie si správnych pedagogických, metodických a didaktických postupov, ktoré žiak dokáže aplikovať pri svojich umeleckých a pedagogických činnostiach.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak ovláda základy pedagogiky, metodiky a didaktiky. Chápe ich podstatné fakty, pojmy a princípy. Pozná psychologické a fyziologické osobitosti umeleckej tvorby. Využíva získané vedomosti, schopnosti a zručnosti vo svojej pedagogickej praxi.

V záujme zlepšovania výsledkov svojej pedagogickej práce má žiak – pedagóg záujem o neustále prehľbovanie vzdelania v problematike pedagogiky a najmä pedagogiky svojho odboru. Sleduje vývoj a výsledky umeleckej pedagogiky doma aj v zahraničí.

3. Obsah vzdelávania

Pedagogicko umelecké vzdelávanie pripravuje na komplexné pedagogické pôsobenie umeleckú osobnosť s osobnostnými predpokladmi pre prácu v pedagogicko-umeleckých činnostiach. Ovláda pedagogiku, odborovú didaktiku a metodiku, aplikovanú fyziológiu,

aplikovanú psychológiu a praktickú orientáciu v štýlových obdobiach vo svojom hlavnom odbore štúdia podľa požadovaných nárokov v jednotlivých ročníkoch.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby
2. Diletantizmus
3. Javiskové umenie a javiskové remeslo
4. Konanie „Keby“ a „Dané okolnosti“
5. Predstavivosť a fantázia
6. Obrazotvornosť
7. Javisková pozornosť a sústredenie
8. Okruhy pozornosti
9. Svalové uvoľnenie (práca s uvoľnením a napätím)
10. Pravdivé javiskové konanie
11. Aplikácia teoretických poznatkov v hereckých etudách
12. Základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby
13. Používanie základných metodických postupov vyučovania hereckej tvorby

2. ročník

(1 hodín týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 2.ročníka
2. Tvorivá invencia a tvorivý proces
3. Hlavná a vedľajšie úlohy
4. Herecké podvedomie
5. Prechod k stelesňovaniu
6. Charakterizácia pri vytváraní hereckej postavy
7. Práca s tempom a rytmom pri vytváraní postavy
8. Aplikácia získaných teoretických poznatkov
(dialógy a jednoduchšie texty slovenskej a svetovej dramatickej spisby s prihliadnutím na adekvátne vedomostné a vekové dispozície)
9. Základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby
10. Používanie základných metodických postupov vyučovania hereckej tvorby

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 3. ročníka
2. Rozbor hry a hereckej role
3. Úloha a hlavná úloha
4. Charakterotvorné prvky postavy
5. Zvládnutie charakteristických prvkov pohybu (antický kostým) a gesta pri práci na antickom dramatickom texte
6. Precízne zvládnutie verbálnej stránky antického dramatického textu
7. Výrazové prostriedky civilného hereckého prejavu (pohyb, mimika, gesto, reč)
8. Základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby

9. Používanie základných metodických postupov vyučovania hereckej tvorby

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do štúdia hereckej tvorby 4. ročníka
2. Herecká profesia
3. Paradox citu a rozumu
4. Prežívanie v hereckom prejave
5. Fixácia a improvizácia v hereckej tvorbe
6. Pravdivosť hereckého prejavu
7. Základy didaktiky vyučovania hereckej tvorby
8. Používanie základných metodických postupov vyučovania hereckej tvorby

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Špecifiká divadelného, filmového, rozhlasového a dabingového herectva
2. Vzťah herec a režisér
3. Charakter a osobnosť herca
4. Etika hereckého povolania
5. Uplatnenie princípov pedagogiky vo vyučovaní hereckej tvorby
6. Uplatnenie princípov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vo vyučovaní hereckej tvorby

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Spolupráca s režisérom (pedagógom) – schopnosť vnímania koncepcie, režijných pokynov, bystrosť v chápaní, vlastný tvorivý prínos
2. Zmysel pre kontrast a ozvláštnenie výrazových prostriedkov
3. Verbálne konanie – variabilita intonácií, rytmu reči, dôrazov, významových akcentov v dramatickej situácii, resp. v konkrétnej inscenácii
4. Fyzické konanie a jeho významové naplnenie (gestá, chôdza, pohyb všeobecne, mimika, práca s rekvizitou – v intenciách režijnej koncepcie)
5. Orientácia v priestore, schopnosť pôsobiť v scénograficky riešenom priestore (realistickom, náznakovom a pod.)
6. Rytmus a tempo javiskového konania v inscenácii
7. Pointovanie výstupu, dialogickej pasáže vo verbálnom i neverbálnom konaní
8. Komplexnosť syntetického hereckého prejavu s použitím primeranej škály výrazových prostriedkov na dosiahnutie vytvorenia významu a zmyslu postavy v štruktúre inscenácie
9. Tvorivá práca pri reprízovaní, fixovanie a udržiavanie maximálnej kvality každej umeleckej produkcie
10. Všetky aspekty hereckej etiky pri umeleckých produkciách i vo vzájomných ľudských a kolegiálnych vzťahoch v budúcej praxi
11. Schopnosť zachovať naštudované postavy pre potreby repríz
12. Uplatnenie princípov pedagogiky vo vyučovaní hereckej tvorby
13. Uplatnenie princípov odborovej didaktiky a odborovej metodiky vo vyučovaní hereckej tvorby

14. Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

METODIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Metodika vyučovania hlavného odboru štúdia herecká tvorba je predmet odbornej pedagogicko - umeleckej prípravy, v ktorom sa žiak naučí odborovú metodiku ako súčasť komplexu pedagogicko-umeleckých predmetov.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka špecifické metodické postupy hereckej tvorby. Podľa individuality žiaka vybrať a použiť efektívne metodické postupy vo vyučovacom procese.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak pozná metódy, potrebné pri vyučovaní predmetu herecká tvorba. Zaujíma sa o postupy a výsledky metodického práce svojich kolegov, vymieňa si s nimi skúsenosti a názory.

3. Obsah vzdelávania

Metodika je pedagogickou disciplínou, ktorá sa v kontinuite s ostatnými predmetmi odborovej umeleckej pedagogiky zaoberá problematikou spôsobu vyučovania, t. j. metódami, akými vyučujeme. Je súčasťou vyššieho odborného vzdelávania. Preto sú žiaci po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Ciele práce pedagóga ZUŠ
2. Vzťah pedagóg – žiak – kolektív
 - 2.1 Nadanie a talent, umelecké a intelektové predpoklady
 - 2.2 Osobnosť pedagóga, odborné a morálne kvality, permanentné vzdelávanie
3. Učebné osnovy hereckej tvorby a pridružených predmetov
4. Príprava pedagóga na vyučovanie, štruktúra vyučovacej hodiny, typy vyučovacích hodín
5. Výchovné metódy a ciele v jednotlivých ročníkoch ZUŠ z hľadiska významu a cieľa predmetu
6. Osnovy a metódy práce pre jednotlivé ročníky ZUŠ s ohľadom na základné a doplnujúce učivo

7. Metodické prístupy so zameraním na psychologické zvláštnosti predškolského a školského veku
8. Analýza metód vyučovania hereckej tvorby a pridružených predmetov
 - 8.1 Metódy práce s detským hlasom (Rozsah, dýchanie, nenásilné tvorenie tónu, artikulácia, metodiky praktických cvičení)
 - 8.2 Metódy práce s obrazotvornosťou, predstavivosťou, fantáziou, zmyslom pre logiku a význam myšlienky, umeleckej výpovede, pre tempo – rytmus a dynamiku hereckej tvorby
 - 8.3 Metódy rôznych techník hereckej tvorby ako prostriedku k dosiahnutiu hodnotného umeleckého výkonu
- 8.4 Metódy oboznamovania sa s teóriou, aplikovanie a overovanie teoretických poznatkov v praxi
- 8.5 Diferencovanie metodických prístupov výučby k žiakom nižších a vyšších ročníkov s prihliadnutím na ich fyzickú a citovú vyspelosť
- 8.6 Metodický prístup pedagóga k rozvíjaniu správnej techniky umeleckej tvorby s ohľadom na talent, intelekt a psychofyzické dispozície žiakov
- 8.7 Výber metodických postupov pre podchytenie záujmu o hereckú tvorbu a dramatickú výchovu, pre rozvíjanie schopností a talentových daností žiakov ZUŠ
- 8.8 Metodické usmerňovanie záujmu žiakov ZUŠ o možnosti ďalšieho vzdelávania sa na umeleckých školách

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

DIDAKTIKA HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA

ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika učebného predmetu

Didaktika hereckej tvorby je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý naučí žiaka stanoviť ciele, obsah, prostriedky a proces vyučovania hereckej tvorby, pripravuje budúceho učiteľa na modernizáciu vyučovacieho procesu po stránke obsahovej ako i technického vybavenia, učí ho špeciálne odborové didaktické zásady a s ďalšími pedagogicko-umeleckými disciplínami zabezpečuje pedagogické vzdelanie žiakov konzervatória v oblasti riešenia vyučovacích problémov hereckej tvorby.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Študent musí ovládať:

1. Zostavovanie osobných učebných plánov a význam osobnej prípravy vyučujúceho, praktická aplikácia teoretických zásad v hlavnom odbore na žiaka, v kolektívnych, skupinových alebo individuálnych predmetoch
2. Metódy vyučovacieho procesu
Rozvíjanie aktivity žiaka ako základného predpokladu účinného vyučovania. Rozdelenie metód a ich rozbor so zameraním na individuálnu alebo skupinovú výučbu na ZUŠ
3. Organizácia formy vyučovacieho procesu
Podstata individuálnej práce so žiakom na ZUŠ a jej zákonitosti. Pedagogická práca so skupinou žiakov. Organizácia práce v kolektívnych predmetoch. Koordinácia a vzájomná interakcia vyučovacieho procesu iných predmetov a hlavného predmetu na ZUŠ.
4. Individuálny a špecifický prístup pri vyučovaní na ZUŠ

Práca so žiakmi minimálne a maximálne talentovo schopnými. Diferencovanosť pedagogického pôsobenia pri výučbe žiakov rôznych vekových skupín

2. Ciele predmetu

Poznanie didaktických zásad. Poznanie inštruktívnej literatúry hereckej tvorby. Poznanie historického vývoja didaktiky. Pripraviť sa na ďalšie vzdelávanie.

3. Obsah vzdelávania

Špecifiká odbornej didaktiky.

Didaktické zásady a ich uplatnenie vo vyučovaní žiakov ZUŠ.

Etapy vyučovania žiakov.

Práca s pedagogickými dokumentmi.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodina týždenne, spolu 66)

- 1.1 Ciele vyučovania (krátkodobé a dlhodobé)
- 1.2 Obsah školského vzdelávania
- 1.3 Vyučovací proces
 - Didaktika príslušných odvetvových didaktík (reči, prednesu, herectva, pohybu, tanca a pod.)
- 1.4 Vyučovacie metódy a postupy v jednotlivých predmetoch
- 1.5 Organizácia a formy vyučovania
- 1.6 Didaktické prostriedky
- 1.7 Antropo-psychologické činitele vyučovacieho procesu
- 1.8 Socio-kultúrne činitele vyučovacieho procesu
- 1.9 Koncepcie vyučovania

Vzdelávacia oblasť:

Človek a spoločnosť

PEDAGOGICKÝ SEMINÁR HLAVNÉHO ODBORU ŠTÚDIA HERECKÁ TVORBA
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie

Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Pedagogický seminár vyučovania hereckej tvorby je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Poskytuje priestor žiakovi vystúpiť v kolektívnej diskusii a vykonať rozbor pedagogických situácií, ktoré riešil vo svojom vyučovaní. Je syntézou teórie a praxe. Umožňuje samostatné vyjadrenie žiaka konzervatória, uvedenie a obhájenie argumentov pred kolektívom. Vyžaduje aktivitu žiakov konzervatória, ich celkovú zainteresovanosť na riešení problémov vyučovania hereckej tvorby a záujem o problematiku.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je integrovať poznatky zo všetkých predmetov odborovej pedagogiky a vedieť ich efektívne použiť v pedagogickej praxi.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Po absolvovaní predmetu je žiak schopný analýzy výchovného pôsobenia a preukázania schopnosti formulovať vlastné postupy pre pedagogické pôsobenia. Žiak ovláda integrovanie poznatkov vyučovacích predmetov špeciálnej odbornej prípravy – najmä metodiky hlavného odboru a vyučovacej praxe, hudobno-dramatických teoretických predmetov a pedagogických predmetov – pedagogiky, psychológie a didaktiky. Žiak získa syntetický pohľad na výchovno-vzdelávací proces, je schopný aplikovať teoretické poznatky v priamej výchovnej praxi a overuje si ich účinnosť a správnosť.

3. Obsah vzdelávania

Obsahom tohto predmetu je riadená diskusia o špecifikách odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky hereckej tvorby.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30)

Diskusia o teoretických vedomostiach a praktických skúsenostiach
z vyučovacej praxe.

Analýza vyučovacích hodín pedagóga a vlastných vyučovacích hodín.

Postrehy z náčuvov vyučovania hereckej tvorby.

Kolektívne riešenie problémov predložených žiakmi.

Zoznamovanie sa s inštruktívnou literatúrou.

Diskusia o pedagogických postupoch významných pedagógov hereckej tvorby.

Skúsenosti z vyučovacej praxe.
Riešenie konkrétnych problémov.
Možnosti ďalšieho vzdelávania.

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
INFORMATIKA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
SLUCHOVÁ ANALÝZA
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Sluchová analýza je predmet odbornej umeleckej prípravy, ktorý vedie žiakov k hudobnej predstavivosti, k rozvíjaniu hudobného myslenia, k vytváraniu správnej zvukovej predstavy čítaného notového zápisu, k zdokonaleniu sluchovej a hudobnej pamäti, k rytmickej presnosti a k samostatnému spievaniu podľa nôt, na základe teoretických poznatkov. Pri základnej orientácii v notovom zápise, predovšetkým pri určovaní intervalov, akordov a pri rytmických príkladoch žiaci aplikujú poznatky z matematiky a fyziky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Dosiahnuť uspokojivú hudobnú predstavivosť. Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvuky. Podľa nadobudnutých vedomostí vedieť zaintonovať rôzne ľudové piesne, tonálne a atonálne hudobné príklady, ako aj jednoduchšie modulačné vety.

Vedieť vo dvojici zaspievať kánon a jednoduchší dvojhlas.

Poznať a vedieť zaznamenať minimálne 20 jednoduchších ľudových piesní.

Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová, celá + pomlčky), všetky mená nôt v husľovom a basovom kľúči, 2/4, 3/4, 4/4 takt. Vedieť vytvoriť k melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie.

Vedieť rytmizovať motívy pozostávajúce z hodnôt osminových, štvrt'ových, polových a celých v taktoch štvrt'ových a osminových.

2. Ciele predmetu

Hlavným cieľom predmetu je, aby žiak získal schopnosť sluchovo rozlišovať rôzne hudobné štruktúry ako napr. intervaly, akordy, súzvuky tónov a ich zaznamenanie. Nadobudnúť vedomosti a prax v intonácii tonálnych a atonálnych hudobných príkladov ako aj reprodukciu a záznamu rozmanitých rytmických útvarov.

Žiak je vedený k tomu, aby bol schopný pohotovo zvládnuť intonačné a rytmické požiadavky danej študovanej skladby a pomocou nich prispieť k vysokej interpretačnej kvalite v praktických predmetoch týkajúcich sa hlavného predmetu.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané na intonáciu a rytmizáciu prečítaného hudobného textu a sluchovú analýzu rôznych hudobných útvarov, t. j. zopakovať zahrané tóny vo vlastnom hlasovom rozsahu a zároveň zopakovať vyšší, nižší a stredný tón hraného dvoj a trojzvuku, rozoznávať a zaznamenať durové, molové, zväčšené a zmenšené kvintakordy, zopakovať a rozoznávať stupnicu durovú a molovú (prirodzenú, harmonickú, melodickú).

Rozoznávať melodicke intervaly stúpajúce i klesajúce a zaznamenať jednoduché dvojhlasné príklady. Zaznamenať protipohyb, intonovať a určovať diatonické tóny na podklade tonického kvintakordu. Intonovať a zaznamenať jednoduchšie tonálne melódie (ľudové piesne) a

intonovať a zaznamenať melodické intervaly(stúpajúce i klesajúce). Intonovať a zaznamenať doškálne kvintakordy a ich obraty. Reprodukovať a zaznamenať rytmy základného delenia, delenia I. a II. stupňa, bodky pri notách, synkopy, ligatúry, trioly v taktach štvrt'ových, osminových a polových. Sluchová analýza je skupinový predmet (8-15) žiakov, ktorý sa vyučuje 2 hod. týždenne. Každá vyučovacia hodina obsahuje teoretický výklad, praktické sluchové, intonačné, rytmické cvičenia a hudobné diktáty v rozsahu prebraného učiva.

Špecifickým znakom vyučovania sluchovej analýzy je tematické vyučovanie, ktoré vedie žiakov k dosiahnutiu základnej orientácie v notovom zápise a k samostatnej domácej príprave, ako aj k vnímaniu a rozlišovaniu hudobného procesu sluchom. Najdôležitejšou súčasťou hodiny je praktické precvičovanie.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Prípravné intonačné cvičenia – opakovanie zvukovej predlohy, prenášanie hraných tónov do polohy vlastného hlasového rozsahu.
2. Tóny tonického kvintakordu v durovej tónine- durový kvintakord- intonácia stúpajúcich intervalov v.3, m.3, č.5- jednoduché tóninové prechody - dvojhlasné cvičenia.
3. Tóny tonického kvintakordu v molovej tónine- molový kvintakord- intonácia klesajúcich intervalov v.3, m.3, č.5 – jednoduché tóninové prechody – dvojhlasné cvičenia.
4. Rozšírenie tonického kvintakordu- rozšírený durový a molový kvintakord o interval č.8- klesajúci postup od prvého (ôsmeho) stupňa k piatemu stupňu- intonácia čistej oktávy- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
5. Diatonické postupy v durovej tónine- priechodné a striedavé tóny tonického kvintakordu v dur- rozšírený durový kvintakord- stúpajúci postup od kvintového tónu k základnému tónu- nástup kvartového postupu V.- I. pred základným rozkladom- intonácia čistej kvarty- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
6. Diatonické postupy v molovej tónine- priechodné a striedavé tóny tonického kvintakordu v mol- rozšírený molový kvintakord- stúpajúci postup od kvintového tónu k základnému tónu- nástup kvartového postupu V.-I. pred základným rozkladom- intonácia čistej kvarty- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
7. Odrazné tóny tonického kvintakordu v durovej tónine- zvládnutie nástupu I., III., V. stupňa po ktoromkoľvek netonickom stupni v durovej tónine- upevňovanie predstavy durového kvintakordu- intonácia veľkej sekundy- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
8. Odrazné tóny tonického kvintakordu v molovej tónine- zvládnutie nástupu I., III., V. stupňa po ktoromkoľvek netonickom stupni v molovej tónine- upevňovanie predstavy molového kvintakordu- intonácia veľkej sekundy- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
9. Voľný nástup VII. stupňa v durovej tónine (stúpajúci citlivý tón) – upevňovanie predstavy rozšíreného durového kvintakordu- intonácia malej sekundy- jednoduché tóninové prechody dvojhlasné cvičenia.
10. Voľný nástup VII. stupňa v harmonickej molovej tónine (stúpajúci citlivý tón) – upevňovanie predstavy rozšíreného molového kvintakordu – jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
11. Voľný nástup II. stupňa v durovej a molovej tónine- durový sextakord- intonácia malej sexty- jednoduché tóninové prechody- dvojhlasné cvičenia.
12. Voľný nástup IV. stupňa v durovej a molovej tónine- molový sextakord- intonácia veľkej sexty- jednoduché tóninové prechody, viachlasné cvičenia.

Rytmus

1. Štvrt'ové noty a pomlčky v štvrt'ových taktoch, osminové noty a pomlčky v osminových taktoch, polové noty a pomlčky v polových taktoch, viachlasné cvičenia.
2. Základné hodnoty dobové a väčšie, bodka za notou v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
3. Základné hodnoty dobové a väčšie, ligatúra, dobová synkopa v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
4. Pravidelné delenie doby na dve nižšie hodnoty – noty a pomlčky v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
5. Pravidelné delenie doby na dve nižšie hodnoty, bodka za notou, ligatúra, synkopa, delená doba na neprízvučnom mieste v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
6. Pravidelné delenie doby na štyri nižšie hodnoty, delenie polovičnej doby na dve menšie hodnoty v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

2.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

Intonácia

- 1.1 Opakovanie a upevnenie učiva z 1.ročníka
- 1.2 Voľný nástup VI. stupňa v durovej a molovej tónine, klesajúci postup zo VI. na V. stupeň, intonácia klesajúcej harmonickej molovej stupnice, intonácia veľkej septimy, durový a molový kvartsextakord, odvodenie veľkej a malej sexty z durového a molového kvartsextakordu, jednoduché tóninové prechody, dvojhlasné cvičenia
- 1.3 Stúpajúci VI. stupeň v durovej a melodickej molovej tónine, intonácia malej septimy, akordy samostatné a akordy v tónine
- 1.4 Rozklad dominantného septakordu, skoky medzi dominantnými tónmi v durovej a molovej tónine, zápis od rôznych tónov
- 1.5 Obraty durovo malého septakordu, sluchové rozlišovanie jednotlivých obratov
- 1.6 Doškálne septakordy, sluchové rozlíšenie
- 1.7 Zmenšený kvintakord, intonácia zmenšenej kvinty, zápis
- 1.8 Zväčšený kvintakord, intonácia zväčšeného kvintakordu, zápis
- 1.9 Intonácia chromatických stupníc na základe durových a molových stupníc
- 1.10 Systém akordických značiek, (C Maj 7, C 6, C+, C dim, C sus, C add a pod.) sluchové rozlíšenie jednotlivých akordov a ich zápis

Rytmus

- 1.11 Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty, triola v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
- 1.12 Delenie doby na dve, tri a štyri nižšie hodnoty, kombinácie s dobovými hodnotami v taktoch štvrt'ových, osminových, polových
- 1.13 Štyri nižšie hodnoty v rámci doby, noty a pomlčky v rôznych kombináciách, bodkovaný rytmus v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia
- 1.14 Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty, noty a pomlčky v rôznych kombináciách, ďalšie nižšie delenie dôb v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, uplatnenie v rýchlych tempách, viachlasné cvičenia
- 1.15 Pravidelné a nepravidelné delenie doby na tri nižšie hodnoty, bodkovaný rytmus, triola na polovicu doby v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, viachlasné cvičenia

- 1.16 Nepravidelné delenie doby na dve a štyri nižšie hodnoty (duola, kvartola) v rýchlych a pomalých tempách v taktoch štvrt'ových, osminových, polových
- 1.17 Kvintola, sextola, septola v taktoch štvrt'ových, osminových, polových, takty premenlivého metra

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
ROZBOR DRÁMY
ISCED 3B, ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Rozbor drámy je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Úzko nadväzuje na hlavný odbor štúdia herecká tvorba, na predmety umeleckého vzdelávania, najmä na predmet dejiny divadla.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak pozná základy teórie drámy a spôsoby jej rozboru. Je schopný urobiť rozbor drámy literárny, dramaturgický, herecký a režijný.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka analyzovať divadelné diela z aspektu literárneho, dramaturgického, režisérskeho a hereckého. Absolvent je schopný vykonať túto analýzu pre potreby vytvorenia vlastného osobitého a jedinečného umeleckého prejavu a pre potreby vytvárania umelecko-pedagogických koncepcií ním vyučovaných žiakov.

3. Obsah vzdelávania

Prostredníctvom metódy výkladu a metódy riadenej diskusie pedagóg vedie žiakov k samostatnému rozboru súčasných divadelných, televíznych diel a filmov.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do rozboru drámy
2. Stavba drámy
(Aristoteles, klasické antické divadlo).
3. Prvky drámy a druhy rozboru
4. Rozbory hier:

Zadanie čítania na celý rok – vždy 1 hra za 14 dní. (Podľa prebraného učiva v dejinách divadla, napr. Sofokles: Oidipus vladár, Antigona, Shakespeare: Hamlet, Kupec benátsky, Corneille: Cid, Lope de Vega: Fuente Ovejuna, Molière: Tartuffe, Sheridan: Škola ohovárania, Beaumarchais: Figarova svatba, Goldoni: Sluha dvoch pánov, Gozzi: Turandot, Schiller: Úklady a láska, Goethe: Faust, Shelley: Cenci, Hugo: Ruy Blas, Puškin: Boris Godunov, Lermontov: Maškaráda, Gogol: Revízor, Ostrovský: Les a pod.)

4. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Úvod do rozboru drámy v 4. ročníku
2. Rozbory hier
(Podľa prebraného učiva v dejinách divadla, napr. Tyl: Ján Hus, Ostrovský: Búrka, Mrštíkoví: Maryša, Ibsen: Nora, Maeterlinck: Modrý vták, Čechov: Višňový sad, Šrámek: Léto, Čapek: Matka, Čapek: Bílá nemoc, Nezval: Depeše na kolečkách, Majakovský: Ploštica, Stodola: Bačova žena, Barč-Ivan: Matka, Neznámy, Dvaja, Zvon: Tanec nad plačom, Králik: Posledná prekážka, Lahola: Škvrny na slnku, Bukovčan: Kým kohút nezaspieva, Karvaš: Atlantída, a pod.)
3. Rozbor hier podľa vlastného výberu
4. Opakovanie teórie drámy a druhov rozboru

Vzdelávacia oblasť:
Matematika a práca s informáciami
NÁUKA O HUDBE
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Náuka o hudbe je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak získa základnú znalosť hudobných pojmov, hudobného názvoslovía, grafických symbolov, melodiky a rytmu, stupníc, intervalov a akordov, malých a veľkých piesňových foriem, znakov a slov, ktorými sa zaznamenáva hudba. Tieto vedomosti sa uplatňujú pri štúdiu predmetov: spev, šansón, ansámblový spev, povinný klavír, sluchová analýza, hra na klavíri. Na základe získaných vedomostí, schopností a zručností z náuky o hudbe žiak dokáže zharmonizovať jednoduchú melódiu a je schopný ju transponovať.

Žiak sa naučí orientovať v periodizácii džezovej a populárnej hudby. Pozná základné etapy, najvýznamnejšie diela džezu, muzikálu, folku, šansónu, populárnej hudby a hudobného divadla 20. storočia. Tieto vedomosti uplatní vo vlastnej interpretácii.

2. Ciele predmetu

Žiak získava poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou. Na základe získaných vedomostí o hudbe, hudobných skúseností a hudobných zručností nadobudne schopnosť získané vedomosti a zručnosti uplatňovať pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel, má možnosť uvedomiť si svoju národnú identitu, a to na základe osvojenia si umeleckej výpovede hudobných diel významných autorov slovenskej hudby v kontexte s európskou hudobnou kultúrou.

Prostredníctvom hudobných činností získava schopnosť vyjadrovať svoje emócie, vzťahy a postoje, teda komunikovať umeleckými prostriedkami, nadobúda schopnosť otvorene prijímať, hodnotiť umelecké diela.

V kontexte s hudbou žiak dokáže analyzovať, porovnávať a systematizovať poznatky i podnety z iných predmetov – dejiny divadla, rozboru drámy, literatúry.

Žiak dokáže správne realizovať hudobné prejavy a integrovať ich pri realizácii hudobno-dramatických činností, na primeranej úrovni dokáže využiť nadobudnuté zručnosti pri vyjadrení svojich myšlienok, pocitov a postojov a prostredníctvom hudby komunikovať s okolitým svetom.

3. Obsah vzdelávania

Chápanie hudobnej reči – výrazové prostriedky hudby a ich funkcia, hudobný materiál, prostredníctvom hudby poznávať svoju hudobnú kultúru a kultúru iných národov, hudba minulosti a súčasnosti. Prieniky rôznych druhov a štýlov hudby, pestrá paleta populárnej hudby.

4.Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

- 1.1 Zvukový základ hudby. Tón a jeho vlastnosti, alikvotné tóny. Spektrum oktávy. Poltón a celý tón. Zápis výšky tónu. Orientácia v husľovom a basovom kľúči. Posuvky. Enharmonické tóny
- 1.2 Zápis dĺžky tónu. Rytmické hodnoty a pomlčky. Pravidelné a nepravidelné delenie rytmických hodnôt (duola, triola, atď.). Bodka za notou. Ligatúra. Fermáta
- 1.3 Rytmus a metrum. Takty jednoduché a zložené. Metrické predznamenanie štvrt'ové, osminové a polové. Taktovacie schémy. Predtaktie. Synkopa
- 1.4 Tempo a agogika. Tempové a výrazové označenia. Zápis sily a tvorenia tónu, dynamické a artikulačné značky. Melodické ozdoby. Skratky
- 1.5 Stupnice – základné rozdelenie. Durové a molové stupnice (kvintový a kvartový kruh). Stupnice paralelné, rovnomenné a enharmonické
- 1.6 Intervaly
- 1.7 Kvintakord (durový, molový, zväčšený, zmenšený). Obraty kvintakordu. Základné harmonické funkcie (T, S, D)
- 1.8 Septakord a jeho obraty. Septakord dominantný a zmenšený. Akordy vyšších terciových zostáv. Systém akordických značiek
- 1.9 Hudobná faktúra – heterofónia, homofónia, polyfónia. Harmónia a kontrapunkt
- 1.10 Základy hudobnej formy – motív, veta; malé a veľké piesňové formy

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Priebežné opakovanie a upevňovanie základov hudobnej teórie
2. Základný prehľad dejín hudby (periodizácia)
(časové zaradenie, vnútorné členenie, charakteristické znaky, najvýznamnejší predstavitelia)
3. Opereta
Základná charakteristika; predchodcovia (vaudevill, ballad opera, singspiel)
Zakladateľ žánru – J. Offenbach – a jeho tvorba; vývoj operety vo Francúzsku
Viedenská opereta (J. Strauss ml., F. Suppé a i.)
Anglická comic opera (W. S. Gilbert – A. Sullivan)
Tzv. novoviedenská škola (F. Lehár, E. Kálman, O. Nedbal a i.)
Opereta v USA (V. Herbert, S. Romberg, R. Friml)
Opereta na Slovensku. Gejza Dusík
4. Džezová hudba
Základná charakteristika; predchodcovia: pracovné piesne a spirituály afrických černochohov, produkcia beloškých promenádnych dychových orchestrov, hudba z okruhu tzv. minstrel show
Ragtime; country a city blues; boogie woogie; hlavní protagonisti
Tzv. tradičný jazz; marching bands; dixieland; New Orleans style; Chicago style; symfonický jazz; hlavní predstavitelia a skupiny
30. roky: éra swingu; charakteristické znaky, významné orchestrálne telesá, ich kapelníci, skladatelia, aranžéri a sólisti
40. roky: tzv. progresívny jazz; be-bop; charakteristické znaky, hlavní protagonisti

50. roky: tzv. cool jazz a west coast; hard bop; charakteristické znaky, hlavní predstavitelia

Modálny jazz; vplyv a prenikanie prvkov iných hudobných kultúr a žánrov; latinsko-americká a karibská hudba; bossa nova; hlavní predstavitelia

Avantgarda 60. rokov; free jazz; charakteristické znaky, významné osobnosti

Soul jazz; jazzrock; funky; fusion; významní predstavitelia, speváci, inštrumentalisti a kapely

Súčasná podoba a osobnosti jazzu

3. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Opakovanie a upevňovanie základov hudobnej teórie

2. Moderná populárna hudba

2.1 Základná charakteristika; počiatky a predchodcovia (operná a operetná produkcia, európska ľudová a jarmočná pieseň, kuplety, šansóny, ľudové a spoločenské tance, skladby z repertoáru dychových, salónnych, promenádnych orchestrov a cigánskych kapiel, podnety afro- a latinskoamerického folklóru)

2.2 Raná piesňová tvorba na prelome 19./ 20. storočia – piesne z okruhu tzv. minstrel shows, variety a vaudevillu; ragtime songs a nová tanečná vlna (onestep, twostep, quickstep, foxtrot); vznik hudobných nakladateľstiev, varietných a vaudevillových divadiel

2.3 20. roky: „jazzový vek“; moderné tanečné orchestre, rozmach hudobného divadla – vznik tzv. revue, musical comedy a musical play; významná tvorba skladateľov – songwriterov (I. Berlin, G. Gershwin, C. Porter, J. Kern a i.)

2.4 30. roky: hudobný film a filmový muzikál; country music, bluegrass a trampska pieseň; vlna swingu

2.5 40. roky: začiatok éry veľkých speváckych hviezd (B. Crosby, F. Sinatra, E. Fitzgerald a i.)

2.6 50-te roky: vznik rockovej hudby; rhythm and blues, rock and roll. E. Presley.

2.7 Britská rocková scéna. Beatles, Rolling Stones a i.

2.8 Americká hudba 60-tych rokov: éra hippies; folk a tzv. protest song; undergroundové hnutie; soul; tzv. stredný prúd. B. Dylan, J. Joplin, J. Hendrix, F. Zappa a i.

2.9 Moderná populárna hudba a rock od 70. rokov po súčasnosť – hlavné smery (tzv. art rock, hard rock, heavy metal, glam rock, disco music, punk rock, reggae, ska, synthipop, new romantic, elektronický rock resp. new age pop, grunge, alternatívny rock, britpop, rap, hiphop, techno, house, crossover, world music a i.) a ich predstavitelia

2.10 Moderná populárna hudba v Čechách

2.11 Moderná populárna hudba na Slovensku

3. Šansón

3.1 Francúzsky a nemecký kabaret (Chat Nois, Elf Scharfrichter, Kabaret Voltaire, atď.)

3.2 Najvýznamnejší francúzski interpreti šansónu (Edith Piaf, Jacques Brel, Gilbert Bécaud, Charles Aznavour, Mirelle Mathieu, Georges Moustaki a i.)

3.3 Prvky a podnety šansónu v populárnej hudbe európskej a americkej (B. Dylan, J. Baez, L. Cohen, B. Springsteen, V. Vysockij a i.)

3.4 Šansón v Čechách (Osvobodzené divadlo, divadlo Semafor, P. Hapka a M. Horáček, K. Kryl, J. Nohavica, a i.)

3.5 Šansón na Slovensku (kabaret Tatra revue, Milan Lasica – Jaro Filip, RND, Hana Hegerová, Milka Došeková, Richard Müller, Marián Geišberg, S. Tobias a i.)

4. Muzikál

4.1 Charakteristika; predchodcovia (ballad opera, feéria a extravaganza, burleska a vaudeville, minstrel show, európska a americká opereta, americká revue)

4.2 Musical play a musical comedy; najvýznamnejšie skladateľské osobnosti (I. Berlin, J. Kern, G. Gershwin) a ich tvorba. Show Boat. Porgy and Bess

4.3 Americký muzikál 30. rokov; ďalšie dôležité osobnosti (R. Rodgers – L. Hart, C. Porter, V. Youmans); hudobné divadlo v medzivojnovnej Európe (Osvobozené divadlo, K. Weill – B. Brecht a i.)

4.4 40.–50. roky: „Zlatý vek“ amerického muzikálu; charakteristika a analýza najvýznamnejších klasických muzikálov (R. Rodgers – O. Hammerstein: Oklahoma, South Pacific, The King and I, The Sound of Music; F. Loewe: My Fair Lady; I. Berlin: Annie Get Your Gun; C. Porter: Kiss Me Kate; L. Bernstein: West Side Story; J. Styne: Funny Girl; M. Willson: The Music Man, a i.)

4.5 Hudobný film a filmový muzikál

4.6 Produkcia „off-Broadway“

4.7 Klasický muzikál 60. rokov (L. Bart: Oliver!; J. Kander: Cabaret; J. Herman: Hallo Dolly; J. Bock: Fiddler on the Roof, a i.)

4. ročník

(2 hod. týždenne, spolu 60 hodín)

1. Priebežné opakovanie prebraného učiva.

2. Dejiny muzikálu

70. roky; vznik a vývoj rockového muzikálu a rockovej opery; charakteristika a analýza najvýznamnejších diel (Hair, Joseph And The Amazing Technicolor Dreamcoat, Jesus Christ Superstar, Evita, Tommy, Godspell, Grease, The Rocky Horror Show, A Chorus Line, The Wall); rockový muzikál a rocková opera v ZSSR, Maďarsku, Poľsku, Čechách a na Slovensku (Cyrano z predmestia)

Ďalší vývoj muzikálu 70. a 80. rokov; predstavitelia línie klasického muzikálu (J. Styne: Chicago; J. Kander: Sugar a i.); nové výrazné osobnosti a ich tvorba (S. Sondheim: Company, Follies, A Little Night Music, Sweeney Todd; A. Lloyd Webber: Cats, Starlight Express, The Phantom of the Opera, Sunset Boulevard)

Svetová muzikálová scéna na prelome tisícročí; nové smery a línie (tzv. concept musical, workshop-musical, pop opera a i.); hudobné divadlo v USA a v Európe; významné osobnosti a ich dôležité diela (J. Larson: Rent; C. M. Schonberg – A. Boublil: The Misérables, Miss Saigon, B. Andersson – B. Ulvaeus: Chess; E. John: Aida; A. Menken: The Little Shop of Horrors, Beauty and the Beast; M. Yeston: Grandhotel; F. Wildhorn: Jekyll and Hyde, a i.)

Muzikál a hudobné divadlo v Čechách

Muzikál a hudobné divadlo na Slovensku

3. Záverečné opakovanie prebraného učiva, príprava na maturitnú skúšku

Vzdelávacia oblasť:
Zdravie a pohyb
JAVISKOVÝ POHYB
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Javiskový pohyb je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy zameraný na pohybovú stránku hercovej tvorby na javisku. Náplň predmetu je jasne diferencovaná od predmetu tanečná výchova. Výučba sa viaže k získavaniu vedomostí, schopností a zručností javiskového pohybu, pričom žiaci nadväzujú na vedomosti z predmetov dejiny divadla a rozbor drámy. Okrem literatúry a hudby sú odporúčané odkazy na výtvarné umenie, premietanie dokumentárnych filmov o divadle a sfilmovaných divadelných hier.

Po štyroch rokoch štúdia a absolvovaní maturitných skúšok pokračujú žiaci v súvislom vzdelávaní v štúdiu v piatom a šiestom ročníku, kde absolvujú výučbu na vyššej odbornej úrovni a ukončia ju v šiestom ročníku absolventským výkonom. Vyučovanie smeruje k organickému prepojeniu herectva, spevu a pohybu v nápaditej a náročnej choreografii pri vysokej kvalite hereckého, speváckeho a tanečno-pohybového prejavu. Žiaci sú cieľavedome vedení k získavaniu špecifických znalostí, schopností muzikálového herectva, študujú muzikálový repertoár, aby pri absolventskej skúške prejavili profesionálnu umeleckú úroveň nielen činoherného, ale aj muzikálového herca.

V priebehu celého štúdia treba venovať pozornosť výberu zvukového sprievodu. Podľa okolností (rôznosť preberanej látky) sa odporúča voliť ticho, zvukový sprievod, rytmický sprievod, rytmický sprievod žiakov, sprievod na vlastných hudobných nástrojoch, sprievod dobovej a štýlovej hudby, ktorá navodzuje požadovanú atmosféru a pod.

Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

- žiak ovláda odbornú terminológiu učebného predmetu
- ovláda základné prvky pohybovej techniky
- ovláda prvky hereckej akrobacie
- získanú obratnosť, fyzickú kondíciu a pohybovú kultúru uplatňuje na hodinách príbuzných predmetov študijného odboru
- má pozitívny vzťah k pohybu a k javiskovému pohybu ako k prostriedku uplatnenia sa v budúcej praxi
- má záujem o neustále zdokonaľovanie sa v pohybovom prejave
- dbá o udržiavanie dobrej fyzickej a psychickej kondície
- zaujíma sa o domáce a zahraničné divadelné predstavenia, filmy a ostatné produkcie, týkajúce sa študijného odboru

2. Ciele predmetu

Vytvorenie pohybových schopností, ktoré bude študent potrebovať a uplatňovať vo svojej javiskovej praxi

3. Obsah vzdelávania

1. Kultúra a estetika pohybového prejavu
2. Základná spoločenská výchova
3. Uvoľnenosť a prirodzená logika fyzického prejavu vychádzajúca zo situácie
4. Zvládnutie javiskových pohybových pravidiel
5. Zaoberanie s javiskovým priestorom - príchod, odchod, sadanie, kľakanie, padanie, vstávanie, zdravenie, úklony, objatia, bitky atď.
6. Pestovanie pozorovacej schopnosti žiaka
7. Prvky divadla – rituál, umocnenie gesta
8. Kultivovanosť pohybového prejavu
9. Dynamika pohybu – v chôdzi, v behu – fyzické napätie, platičnosť pohybu
10. Členenie pohybu, pohybovej frázy
11. Dobové tance
12. Práca s rekvizitou a s dobovým kostýmom
13. Rytmus akcie

4. Rozdelenie obsahu do ročníka

1.ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

Zvládnutie základných prvkov pohybovej techniky:

- cvičenia na orientáciu a pohyb v priestore
- správne držanie tela
- cvičenia na zvládnutie temporytmického pohybu
- základné prvky gymnastiky až akrobacie
- cvičenia na získanie obratnosti
- cvičenia na získanie koordinácie pohybu
- koordinačné cvičenia s predmetom
- cvičenia s prvkami hereckej akrobacie - pády dopredu, dozadu, bitky vo dvojiciach, ...
- prehlbovanie hudobného a rytmického cítenia

2. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Úvod do štúdia javiskového pohybu v druhom ročníku
2. Dramatické napätie a kontakt s partnerom vyjadrené držaním tela a pohybom v priestore
3. Vedomie priestoru- vyjadrenie interiéru
Držanie tela, napätie, pohyb v priestore.
4. Schopnosti a predmety – lopty, povrazy, palice, tyče, tanieri atď.
5. Pohyb herca s ohľadom na žáner hry, prípadne koncepciu inscenácie
6. Antická tragédia, komédia, stredoveká mystéria, fraška

7. Úvod do commedia dell'arte – pevné typy
8. Kultivovanosť hereckého pohybového prejavu
9. Znalosť vlastných fyzických dispozícií
Proporcie, disproporcie.
10. Zmeny v držaní tela súvisiace so situáciou
11. Charakterizačná schopnosť tela vyjadriť postavu, napr. typy commedia dell'arte
12. Zmysel pre detail
13. Logika fyzického jednanía vychádzajúceho z charakteru – typu
14. Práca s rekvizitou – priestorová predstavivosť za pomoci rekvizity, nábytku
15. Pohyb herca s ohľadom na žáner hry – prípadne koncepciu inscenácie
16. Komédia dell'arte
Lazzi romantická hra. Situačná komédia.

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia javiskového pohybu v 3. ročníku
2. Charakterizačná schopnosť tela vyjadriť postavu neštylizovane, na základe vnútorného života postavy
3. Zmeny v držaní tela súvisiace s vnútorným stavom postavy
4. Znalosť vlastných fyzických dispozícií v súvislosti s voľbou vhodného kostýmu pre rôzne žánre hier
Podtrhnutie – zvýraznenie charakteru postavy a jej výrazu cez kostým, rekvizitu, nábytok

Vzdelávacia oblasť:
Zdravie a pohyb
PANTOMÍMA
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Pantomíma je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Nadväzuje na vyučovanie predmetov tanec a javiskový pohyb. V dvojročnom štúdiu pantomímy získavajú žiaci aj vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania základov pantomímy. Predmet sa vyučuje v skupine dvoch žiakov. Nevyhnutným predpokladom pri študovaní repertoáru je každodenná niekoľkohodinová samostatná umelecká príprava. Bez nej je napredovanie vylúčené. Pri „cvičení“ ide o systematické rozvíjanie schopností pohybov. Nie je to len niekoľkohodinový každodenný „tréning“, ale aj náročná duševná činnosť. Je to už oblasť tvorivej umeleckej práce, na ktorú sa najmä vo vyššom odbornom vzdelávaní u žiakov uvedených odborov v predmete kladie veľký dôraz.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

- žiak ovláda odbornú terminológiu učebného predmetu
- má vedomosti z histórie pantomímy
- ovláda pohybové techniky pantomímy a vie ich využiť v javiskovej praxi
- získanú obratnosť, fyzickú kondíciu a pohybovú kultúru uplatňuje na hodinách príbuzných predmetov študijného odboru
- má pozitívny vzťah k pantomíme ako k prostriedku uplatnenia sa v budúcej praxi
- má záujem o neustále zdokonaľovanie sa v tanečnom prejave
- dbá o udržiavanie dobrej fyzickej a psychickej kondície
- zaujíma sa o hudobné a tanečné produkcie domáce i zahraničné
- vypestovanie prísnej disciplíny mu pomáha aj pri štúdiu ostatných predmetov
- prehlbuje svoje vedomosti.
- pokračuje vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, televízie, rozhlasu, masmédií.

2. Ciele predmetu

- rozvoj kultivovaného prejavu
- rozvoj fyzických dispozícií
- rozvoj ohybnosti, pohotovosti a dynamiky pohybu
- rozvoj tvorivosti a fantázie
- správne držanie tela
- posilnenie všetkých svalových oblastí
- zvýšenie pohyblivosti kĺbov a chrčtice
- koordinácia horných a dolných končatín
- rytmická a pohybová presnosť
- rozvoj zmyslu pre dynamiku, gradáciu a priestor

- dodržiavanie prísnej disciplíny
- prehľbovanie rytmického a hudobného cítenia
- obohatenie vlastného umeleckého cítenia a myslenia
- štylizovaný javiskový pohyb

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania tvoria teoretické vedomosti z histórie pantomímy. Pohybové techniky pantomímy a ich spracovanie v pohybovo-hereckých etudách.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Teoretické východiská predmetu

- mím a pantomíma v dejinách divadla
- antický mimus, stredovek, komédia dell' arte 19. storočí, J. S. Deburau
- pantomimické libretá
- libretá – mime blanche
- anglické pantomímy
- nemý film, kabaret
- vývoj povojnovej pantomímy
- pantomíma dnes

2. Techniky pantomímy

- technika – prepracovanie rúk, nôh, trupu, hlavy pre potreby techniky míma
- iluzívna technika – zákon rovnováhy – protiváhy, pevný bod v priestore
- dekompozícia pohybu napr. športových úkonov, vyjadrení imaginárnych predmetov

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Techniky pantomímy

- iluzívna technika – chôdza (na mieste, hore schodmi, dole schodmi atď.)
- vyjadrenie pôsobenia prírodných živlov – chôdza vo vetre, vo vode atď.
- mím v priestore – sólo
- zákony partnerstva v mimickom výstupe – etude
- zákony partnerstva klasickej iluzívnej etudy podľa M. Marceau – stavba pantomimickej etudy
- vlastné nápady a ich stvárnenie

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
ETICKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a hodnoty
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
ISCED 3A

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

Vid':
Príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu gymnázia, učebné osnovy (návrh) ŠPÚ

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX INTERNÁ
ISCED 3B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Umelecká prax je neoddeliteľnou súčasťou predmetu odbornej umeleckej prípravy, ktorého cieľom je naučiť žiaka základom koncentrácie na umelecký výkon a zvládaniu stresujúcich vplyvov pred obecenstvom. Štruktúra obecenstva je daná vnútorným členením školy na pedagógov a žiakov toho oddelenia, ktorý predmet „umelecká prax interná“ (1.až 4.roč.) práve absolvujú. Vzdelávanie žiakov prebieha súčasne v dvoch rovinách:

- a) žiak podáva umelecký výkon primeraného repertoáru podľa predmetu a ročníka svojho štúdia
- b) žiak tvorí obecenstvo a učí sa hodnotiť na základe sústredeného vnímania umeleckých výkonov.

Každý žiak má povinnosť minimálne raz polročne predviesť umelecký výkon pred obecenstvom oddelenia, v ktorom študuje. Okrem toho pracuje na hodinách predmetu umelecká prax svojho oddelenia a zúčastňuje sa hodnotenia výkonov so svojím pedagógom hlavného odborného predmetu.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka koncentracii na umelecké výkony a zvládanie stresujúcich situácií pri skúškach a koncertných vystúpeniach. Okrem toho sa má žiak naučiť odborne hodnotiť koncertné výkony pod vedením pedagóga odborného predmetu.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania korešponduje s obsahom učiva v hlavnom odbore štúdia, rozvíja tvorivú osobnosť a talent žiaka v umeleckom prejave, jeho hudobno – výrazové schopnosti, správne interpretačné návyky, aby sa vedel správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Dôkladnou prípravou v týchto zložkách nadobudne žiak kvalitnú úroveň pre interpretačnú a pedagogickú prax.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

1. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia internej umeleckej produkcie
2. Koncentrácia na umelecký výkon
3. Zvládanie stresujúcich vplyvov pred obecenstvom
4. Sústredené vnímanie umeleckých výkonov žiakov rovnakého študijného zamerania
5. Primerané odborné hodnotenie svojho umeleckého výkonu

2. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia internej umeleckej produkcie v 2. ročníku
2. Koncentrácia na umelecký výkon
3. Zvládanie stresujúcich vplyvov pred obecnstvom
4. Sústredené vnímanie umeleckých výkonov žiakov rovnakého študijného zamerania
5. Primerané odborné hodnotenie svojho umeleckého výkonu

3. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Úvod do štúdia internej umeleckej produkcie v 3. ročníku
2. Koncentrácia na umelecký výkon
3. Zvládanie stresujúcich vplyvov pred obecnstvom
4. Sústredené vnímanie umeleckých výkonov žiakov rovnakého študijného zamerania
5. Primerané odborné hodnotenie svojho umeleckého výkonu

4. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Úvod do štúdia internej umeleckej produkcie v 4. ročníku
2. Koncentrácia na umelecký výkon
3. Zvládanie stresujúcich vplyvov pred obecnstvom
4. Sústredené vnímanie umeleckých výkonov žiakov rovnakého študijného zamerania
5. Primerané odborné hodnotenie svojho umeleckého výkonu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
UMELECKÁ PRAX VEREJNÁ
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Umelecká prax je predmet špeciálnej odbornej prípravy, ktorý prináša rozvoj žiakov v 5. a v 6. ročníku štúdia na úrovni vyššieho odborného vzdelania. Vyžaduje schopnosti syntetizovať vedomosti z odborných predmetov tak, aby po cielenej príprave z hľadiska umeleckej prípravy, psychohygieny pred verejným vystúpením a počas neho bol žiak schopný podať profesionálne akceptovateľný umelecký výkon. Repertoár je zásadne svojimi nárokmi na úrovni svetových pódíí a obecnstvo je plne verejné, bez obmedzení.

Naučiť sa zvládať stresujúce vplyvy pred obecnstvom, pri nahrávaní na elektronické nosiče, pri výrobe televízneho, alebo video záznamu a podobne. Ďalej naučiť sa hodnotiť na základe sústredeného vnímania umeleckých výkonov žiakov rôzneho študijného zamerania. Vedieť zodpovedne sa pripraviť na verejný absolventský výkon v súlade s požiadavkami profilu absolventa.

Vzdelávanie žiakov plyní súčasne v dvoch rovinách:

- a) žiak, ktorý podáva umelecký výkon primeraného repertoáru ročníka svojho štúdia
- b) žiaci, ktorí čiastočne tvoria obecnstvo a zdokonaľujú svoje schopnosti hodnotenia na základe sústredeného vnímania výkonov.

Každý žiak 5. a 6. ročníka má povinnosť navštevovať verejné produkcie školy a absolvovať verejne.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je v súlade s nárokmi vyššieho odborného vzdelania naučiť psychicky sa pripraviť a koncentrovať na umelecký výkon.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania korešponduje s obsahom učiva v hlavnom odbore štúdia, rozvíja tvorivú osobnosť a talent žiaka v umeleckom prejave, jeho hudobno – výrazové schopnosti, správne interpretačné návyky, aby sa vedel správne orientovať vo všetkých štýlových oblastiach. Dôkladnou prípravou v týchto zložkách nadobudne žiak kvalitnú úroveň pre interpretačnú a pedagogickú prax.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 66 hodín)

1. Naučiť sa z hľadiska psychohygieny pripraviť sa na umelecký výkon

2. Koncentrovať sa na umelecký výkon
3. Zvládať stresujúce vplyvy pred obecnstvom, v nahrávacom štúdiu
4. Sústredene vnímať umelecké výkony žiakov rôzneho študijného zamerania
5. Vedieť primerane odborne hodnotiť svoj umelecký výkon a umelecký výkon ako taký

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

1. Naučiť sa z hľadiska psychohygieny pripraviť sa na umelecký výkon
2. Koncentrovať sa na umelecký výkon
3. Zvládať stresujúce vplyvy pred obecnstvom, v nahrávacom štúdiu
4. Sústredene vnímať umelecké výkony žiakov rôzneho študijného zamerania
5. Vedieť primerane odborne hodnotiť svoj umelecký výkon a umelecký výkon ako taký

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PRÁCA PRED KAMEROU A MIKROFÓNOM
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Práca pred kamerou a mikrofónom je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Štúdium je teoretické a praktické. Pri vyučovaní je potrebné mať k dispozícii technické vybavenie - mikrofóny, kamery, nahrávacie, filmovacie, dabingové štúdio. Pedagóg preto spolupracuje s odborníkmi na jednotlivých pracoviskách a oboznamuje žiakov s problematikou a tvorbou v masmédiách. Pedagóg zabezpečuje kvalifikovaný teoretický a praktický výklad a praktickú tvorbu žiakov v masmédiách.

Predmet je súčasťou súvislého šesťročného odborného umeleckého vzdelávania v piatom a šiestom ročníku, kde žiaci absolvujú výučbu na vyššej odbornej úrovni. Počas štúdia predmetu získavajú žiaci aj vedomosti, schopnosti a zručnosti v umeleckej pedagogike, a to najmä metodiky a didaktiky vyučovania základov práce pred mikrofónom. Preto sú po absolvovaní šesťročného štúdia schopní samostatne vytvárať umelecko-interpretačné výkony a vytvárať individuálne pedagogické koncepcie pre vyučovanie žiakov na základnom stupni umeleckého vzdelávania.

2. Ciele predmetu

Cieľom je pripraviť žiaka na prácu vo filme, dabingu, rozhlase a v televízii. Získať praktické skúsenosti s prácou pred kamerou a s mikrofónom. Oboznámiť ho so základnými typmi rozhlasovej práce a práce pred kamerou.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak pozná rozdielne výrazové prostriedky v práci herca televízneho a filmového. Pozná rozdiel v práci pred kamerou a pred živým divákom. Pozná špecifiká rozhlasového vysielania. Je schopný v praxi splniť technické a výrazové požiadavky práce pred mikrofónom a kamerou.

Dokáže pokračovať vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, televízie, rozhlasu, masmédií.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania tvorí časť teoretická a časť praktická. V prvej časti žiaci získavajú teoretické základy predmetu. Praktickú časť tvorí nahrávanie dialógov a monológov v jednoduchších žánroch a aktívne oboznamovanie sa s prácou v masmédiách.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Teoretické základy predmetu
 - 2.1 Špecifiká rozhlasového vysielania
 - 2.2 Herecká tvorba v rozhlase
 - 2.3 Výrazové prostriedky, výstavba a adresát prednesu
 - 2.4 Základné typy rozhlasovej práce
 - 2.5 Speakrovanie, komentovanie, recitácia a herecký prejav
2. Praktická časť
 - 3.1 Nahrávanie dialógov a monológov v jednoduchších žánroch
 - 3.2 Aktívne oboznamovanie sa s prácou v masmédiách

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Teoretická časť
 - 2.1 Miera hereckého výrazu pred kamerou
 - 2.2 Vnútoraná koncentrácia moderátora
 - 2.3 Kontakt s adresátom cez objektív kamery
 - 2.4 Spôsob a technika dabingu
 - 2.5 Rozdielne výrazové prostriedky v práci herca televízneho a filmového
 - 2.6 Rozdiel v práci pred kamerou a pred živým divákom
2. Praktická časť
 - 3.1 Štúdium a nahrávanie dialógov, scénok, kratších literárno-dramatických textov rôznych žánrov
 - 3.2 Herecká improvizácia
 - 3.3 Rozdiel nahrávania a filmovania v televízii, kde nie je možnosť priamej kontroly
 - 3.4 Technické zvládnutie dabingu

Vzdelávacia oblasť:
Človek a svet práce
PEDAGOGICKO - UMELECKÁ PRAX
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Pedagogicko-umelecká prax hereckej tvorby je predmet odbornej umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy. Žiak konzervatória v 5. ročníku pozoruje a analyzuje prácu učiteľov základného umeleckého vzdelávania, a v 6. ročníku vyučuje pod kontrolou pedagóga konkrétneho žiaka - model počas celého školského roka so stanovením si pedagogického plánu individuálneho rozvoja žiaka a vyhodnotením jeho úspešnosti.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je naučiť žiaka vyučovať hereckú tvorbu na základnej umeleckej škole podľa špecifických princípov odborovej pedagogiky, didaktiky a metodiky.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje (spôsobilosti)

Žiak ovláda základy pedagogiky, metodiky a didaktiky. Chápe ich podstatné fakty, pojmy a princípy. Pozná psychologické a fyziologické osobitosti detí. Využíva získané vedomosti, schopnosti a zručnosti vo svojej pedagogickej praxi.

V záujme zlepšovania výsledkov svojej pedagogickej práce má žiak – pedagóg záujem o neustále prehĺbovanie vzdelania v problematike pedagogiky a najmä pedagogiky svojho odboru. Sleduje vývoj a výsledky umeleckej pedagogiky doma aj v zahraničí.

3. Obsah vzdelávania

Pozorovať a analyzovať prácu učiteľa hereckej tvorby.

Vypracovať pedagogický plán individuálneho rozvoja prideleného žiaka – modelu, ktorý vychádza z jeho typológie.

Pod vedením pedagóga riešiť pedagogické problémy.

Využiť poznatky psycho-sociálneho tréningu na prípravu interných a verejných umeleckých produkcií.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Návšteva vyučovacích hodín skúsených pedagógov
2. Reflexia a analýza vyučovacieho procesu hereckej tvorby
3. Reflexia a analýza využitých metodických postupov, obsahu vyučovania

Skúšobná látka

1. polrok: - schopnosť žiaka popísať a analyzovať vyučovací proces
2. polrok: - schopnosť žiaka hodnotiť rôznosť pedagogických postupov k rôznemu typu žiakov

6. ročník

(2 hodiny týždenne, spolu 60 hodín)

Vypracovanie individuálneho plánu rozvoja prideleného žiaka

Príprava na vyučovacie hodiny počas celého školského roka

Analýza a hodnotenie použitých pedagogických, didaktických a metodických postupov

Skúšobná látka

1. polrok: overenie teoretických poznatkov v praxi
2. polrok: overenie teoretických poznatkov v praxi

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
ESTETICKÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Predmet estetický seminár je predmet odbornej umelecko-teoretickej a umelecko-pedagogickej prípravy, ktorý na vyššej odbornej úrovni syntetizuje a rozvíja vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov, nadobúdaných v odborných umeleckých, umelecko-pedagogických a umelecko-teoretických predmetoch.

Základnou metódou k získaniu týchto atribútov je poznávanie, analýza a interpretačné stvárnenie hudobných diel z notového alebo zvukového záznamu. V rámci interdisciplinárnych súvislostí predmetu je dôležité naučiť žiakov myslieť a pracovať s artefaktmi hudobného umenia v kontexte všeobecnej umeleckej kultúry doby ako celku.

2. Ciele predmetu

- naučiť žiaka odborne štylizovať základné estetické sudy
- pracovať s odbornou literatúrou
- rozvíjať schopnosť odborného písomného a ústneho prejavu
- samostatne a tvorivo pracovať s poznatkami o kultúrnych dejinách, o jednotlivých umeleckých štýloch, epochách, o esteticko-filozofickom myslení

3. Obsah vzdelávania

Prostredníctvom riadenej odbornej diskusie si žiak vytvára individuálny systém estetických názorov, hodnôt a kritérií. Vytvára si vlastný estetický ideál pre svoju umeleckú a umelecko-pedagogickú činnosť.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5 ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33)

1. Estetický seminár

- 1.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
- 1.2. Podstata odborného ústneho a písomného štýlu (výťah, referát, kritika, štúdia, esej) vysvetlenie úloh pre samostatnú prácu žiakov a vypracovanie harmonogramu vypracovania výťahu, referátu, kritiky, eseje a seminárnej práce
- 1.3. Zadanie vypracovania výťahov z odbornej literatúry

2. Antická estetika

- 2.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
- 2.2. Práca s odbornou literatúrou, hudobným materiálom, diskografiou a profesionálnou ponukou elektronických médií, vypracovanie výťahu z odbornej literatúry

- 2.3. Zadanie vypracovania referátov
- 3. **Stredoveká estetika**
 - 3.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 3.2. Čítanie vypracovaných referátov a diskusia
 - 3.3. Zadanie vypracovania kritiky interpretácie umeleckého diela
 - 3.4. Určenie tém seminárnej práce
- 4. **Renesančná estetika**
 - 4.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 4.2. Čítanie vypracovaných kritík a diskusia
 - 4.3. Analýzy metodických postupov vypracovania seminárnych prác
- 5. **Estetika baroka**
 - 5.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 5.2. Napísanie eseje na zadané témy
 - 5.3. Odovzdanie vypracovaných seminárnych prác
- 6. **Estetika klasicizmu**
 - 6.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 6.2. Analýza odovzdaných seminárnych prác
 - 6.3. Výber odbornej literatúry pre absolventské písomné práce
 - 6.4. Analýza tém absolventskej písomnej práce
- 7. **Estetika romantizmu**
 - 7.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 7.2. Analýza práce na projekte absolventskej písomnej práce
- 8. **Estetika umeleckých štýlov 20. a 21. storočia**
 - 8.1. Riadená odborná diskusia na prebrané témy v predmete estetika
 - 8.2. Odovzdanie projektov absolventskej písomnej práce na schválenie riaditeľovi školy

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
DIPLOMOVÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Predmet diplomový seminár je predmet odbornej umeleckej a umelecko-teoretickej prípravy, ktorý na vyššej odbornej úrovni syntetizuje a rozvíja vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov, nadobúdaných v odborných umeleckých, umelecko-pedagogických a umelecko-teoretických predmetoch v 5. a 6. ročníku štúdia. Priamo nadväzuje na vzdelávanie v hlavnom odbore štúdia a na vzdelávanie v predmete estetika a estetický seminár.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Na základe získaných vedomostí, schopností a zručností vedie pedagóg žiakov pri písaní absolventskej písomnej práce k vyjadreniu vlastných umelecko-estetických súdov. Žiak vie používať pri tom odbornú literatúru, hudobný materiál, diskografiu a profesionálnu ponuku elektronických médií a umeleckého manažmentu.

Pedagóg vedie žiaka k týmto schopnostiam:

- formulovať originálne profesionálne stanoviská k danej problematike vychádzajúce z jeho vedomostí, umeleckého prejavu a umelecko-pedagogických vedomostí, schopností a zručností;
- odborne štylizovať základné estetické súdy;
- pracovať s odbornou literatúrou, hudobným materiálom, diskografiou a profesionálnou ponukou elektronických médií;
- na základe samostatného odborného výskumu vytvoriť originálne stanoviská k problematike umeleckej interpretácie, tvorby a umeleckej pedagogiky.

2. Ciele predmetu

Cieľom predmetu je metódou riadenej odbornej diskusie naučiť žiaka odborne štylizovať základné estetické súdy, pracovať s odbornou literatúrou. Rozvíjať jeho schopnosť odborného písomného a ústneho prejavu, samostatne a tvorivo pracovať. Záverečným cieľom predmetu je vypracovať a obhájiť absolventsčú písomnú prácu na základe schváleného projektu.

3. Obsah vzdelávania

Po obsahovej stránke je ťažisko zamerané k výstavbe absolventskej písomnej práce (rozsahu, formy štylizácie) a cez štúdium odbornej literatúry, individuálnej analýzy a metodických postupov vypracovať záverečnú písomnú prácu.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

6. ročník

(1 hodiny týždenne, spolu 30)

1. Čítanie a analýza projektov záverečných písomných prác
2. Podrobné pokyny k výstavbe absolventskej písomnej práce (rozsah, forma štylizácia)
3. Štúdium odbornej literatúry a individuálne analýzy metodických postupov vypracovania záverečných písomných prác
4. Kontrola práce v úvodnom štádiu a stanovenie vnútorných proporcií – úvod ako integrálna súčasť celku, čítanie prác a diskusia
5. Prvá verzia technologicko-estetických analýz, verifikácia estetických súdov s porovnávaním notového textu, čítanie prác a diskusia
6. Interpretačná analýza diela – problematika adekvátneho spracovania témy, štýlové a technické úpravy, čítanie prác a diskusia
7. Vecné, stylistické a formálne úpravy, čítanie prác a diskusia
8. Definitívna verzia absolventských písomných prác, čítanie a diskusia
9. Odovzdanie absolventských prác
10. Príprava na obhajoby absolventských písomných prác

Vzdelávacia oblasť:
Prierezové témy
INTERPRETAČNÝ SEMINÁR
ISCED 5B

Konzervatórium Hudobno – dramatické umenie
Celkový počet hodín: 160

1. Charakteristika predmetu

Predmet interpretačný seminár je predmet umeleckej a umelecko-pedagogickej prípravy, v ktorom sa syntetizujú a na vyššej odbornej úrovni spracúvajú vedomosti, schopnosti a zručnosti žiakov získané štúdiom predmetov umeleckého vzdelávania, najmä hereckej tvorby, spevu a tanca s teoretickými vedomosťami z predmetov dejiny divadla, rozbor drámy, estetika, estetika dramatického umenia a estetický seminár.

Požiadavky na vedomosti, zručnosti a postoje

Žiak vie komplexne analyzovať umelecko-interpretačnú úlohu.
Dokáže svoje odborné vedomosti aplikovať v umeleckej a umelecko-pedagogickej praxi. Vie prezentovať svoje myslenie a umelecký názor. Má schopnosť presného odborného vyjadrovania sa v písomnom aj ústnom prejave.
Dokáže pokračovať vo svojom interpretačnom a odbornom raste, neustále sleduje nové trendy v oblasti divadla, muzikálu, populárnej hudby, filmu, televízie, rozhlasu, masmédií

2. Ciele predmetu

Cieľom vyučovania je získanie schopnosti samostatne odborne umelecky analyzovať, hodnotiť umelecké výkony a takto vytvárať vlastné kritériá umeleckej tvorby a pedagogickej činnosti.

3. Obsah vzdelávania

Obsah vzdelávania tvoria analýzy umeleckých výkonov významných umelcov, ich porovnávanie a určovanie kritérií kvality umeleckého prejavu významných osobností slovenského a svetového divadelného, muzikálového a filmového umenia.

4. Rozdelenie obsahu do ročníkov

5. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 33 hodín)

1. Analýza umeleckých výkonov významných umelcov slovenského a svetového divadelného, muzikálového a filmového umenia
2. Porovnávanie umeleckých výkonov významných umelcov
3. Určovanie kritérií kvality umeleckého prejavu

6. ročník

(1 hodina týždenne, spolu 30 hodín)

1. Samostatné odborné analýzy a hodnotenia umeleckých výkonov
2. Profily interpretačných osobností, sledovanie audio a video záznamov, rozbor, výklad a diskusia
3. Tvorba vlastných kritérií umeleckej tvorby
4. Poznanie základov didaktiky interpretačného seminára
5. Používanie základných metodických postupov vyučovania praxe interpretačného seminára